

Nlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

8. leto / številka 51-52

v Ljubljani, dne 20. decembra 1956

Cena 1 tiling

Mogočne je pahnil s prestola - povzdignil ponižne

Koliko laživosti so v teh 1956 letih po Kristusovem rojstvu v Betlehemu razglašali z velikim vpitjem in hrupom po svetu, z njimi obljubljali človeštvu srečo in blagostanje ter hoteli izpodrinuti božično blagovest!

Tudi mi sami, vsaj večina izmed nas, smo jih v zadnjih treh desetletjih več slišali, doživeli in tudi preživeli. Spomnimo se samo glavnih, najbolj glasnih in nasilnih:

Kmalu po prvi svetovni vojni je vstal iz sive množice in se na svetovni pozornici razkoračil v vsej svoji napuhjenosti in širokoustnosti »veliki duče« nove Italije. Samozavestno je naznanil svoj lažievangelij lahkovernemu narodu:

»Tvoja rešitev je: fašizem!
Tvoj rešitelj: J A Z!«

Z njim se začel, tako si je domisljal, tako je obljubljal, nova doba, z njim se začel zgodovina nove Italije. Z njegovim nastopom so začeli šteti letnice te nove zgodovine, in ne več »po Kristusovem rojstvu«. Pa niso šteli niti leto XXV. »po Mussoliniju«, ko se je s strahotnim hruščem ta »nova doba« zrušila v nič. Ostala je le razvalina pri razvalini, grob pri grobu širom Italije, njenih tedanjih kolonijah in v po njenih četah zasadenih deželah. Gotovo bi se bil porušil pod uničujočimi bombnimi »preprogami« tudi večni Rim, če bi ne bil stal na trdni skali sv. Petra in pod čudovitim varstvom njegovega 267. naslednika na papeškem prestolu, »angelskega pastirja« Pija XII.

Ko so na romanskem jugu milijoni »nepremagljivih« črnosrajčnikov vpili in peli svoj »Gloria« novemu »mesiji«, je že donela na germanskem severu druga nebožična laživost, v mnogomilijonskem klicu:

»Heil Hitler!«

Ne več od božjega Sina, ne več iz Betlehema v judovski deželi, ampak od njega, Adolfa Hitlerja, naj pričakuje narod svoj »Heil«, svoje zveličanje. On, čudoviti »vodja«, ki je od »Previdnosti poslan« ravno v najtežji krizi in preizkušnji narodove zgodovine, bo vodil svoje za gospodstvo nad svetom posebej usposobljeno in določeno ljudstvo v novo, nezaslišano veličino »tisočletnega rajha« in mogočnost svetovnega imperija. In šli za njim, mnogi, premnogi v neomajni veri, v slepem zaupanju, v junaški in požrtvovalni domovinski ljubezni, mnogi pač tudi pod strahovlado prisiljeni, v strahote totalne vojske, v ponižanje in propast.

Ko se je zvezda lažimesijev na jugu in severu dvignila v največje višine — pred bliskovitim padcem v razdejanje in nič — se je močneje oglasilo vpitje in petje novih ne- in brezbožičnih glasnikov in vodnikov z vzhoda in jugovzhoda:

»Smrt fašizmu,
svoboda narodu!«

Ne v znamenju mile betlehemske, marveč v znamenju »peterokrake« zvezde prihaja k vam, svobode željni in miroljubni narodi sveta, svoboda zlata, rajski mir in bohotno blagostanje! In napočil je po grozni moriji in strašnem bratomoru dan »osvobojenja« in »miru«, poln upov in pričakovanja obljubljenega blagostanja za delovno ljud-

I. Grohar: Jaslice

Vsi zapojmo iz srca | da nam Dete betlehemsko
v slavo Jezusa Boga, | blagoslov svoj sveti dá!

(Narodna)

S. Trpin: Trije Kralji

stvo. Pa le prekmalu se je izkazal tudi za tiste, ki so bili v dobri in najboljši veri, ta »mir« le kot nov nemir in strah pod pritiskom novega nasilja v tej ali drugi obleki ali obliki. Prišla je »svoboda« onkraj železne zavese, ki je, kakor kažejo dogodki zadnjega časa v vzhodnem Berlinu, v poljskem Poznanju, v zadnjih tednih po Madžarskem, hujša ko sama smrt. In prišlo je »blagostanje«, ki tira tisoče in tisoče preko vojaško zaprtih in zastraženih meja domovine v morda še trše begunstvo v brezsrčni tujini.

In razsrjene ljudske množice po vzhodni Evropi rušijo neštnevilne bronaste in kamnite spomenike brkatega moža, ki si je še za časa življenja nadel naslov »oče narodov«. In tisti, ki so se pred živim Stalinom plazili po trebuhu, ga danes žigosajo kot »največjega zločinca«. Tako se uresničuje prerokba ponižne dekline Gospodove:

»Mogočne je pahnil s prestola
in povzdignil ponižne.«

Grozno se dviga na obzorju pošast nove, najstrašnejše svetovne vojne. Grmenje sovjetskih tankov v madžarskem glavnem mestu in po deželi, ki mu odgovarjajo streli iz pušk revolucionarne mladine in zagrizena trma stavkujočih delavskih množic; započeta vojska med Izraelom in Egiptom, razdejanje, ki so ga sejali angleški in francoski bombniki nad egiptovsko prestolico in Suezom, je zadosti glasen predalarm in opomin iz nebes vsem narodom sveta, posebej še krščanskemu človeštvu pred Božičem v 1956-tem letu Gospodovem, da se naj vendar strezni, zresni in vzdrami, da se naj spomni in zavé edine resnične in zveličavne božične blagovesti iz angelskih ust:

»Slava Bogu na višavah
in mir ljudem na zemlji!«

Oznajanja, obeta, zagotavlja pa ta mir le ljudem, »ki so blage volje«, ki so za vse dobro, za pravičnost, za resnico dovzetni, ki so pripravljeni dati svetemu, troedinemu Bogu in Kristusu, Zveličarju sveta vso dolžno čast in slavo s posvečevanjem Njegovega neskončnega veličastva, Njegove svete volje, izražene v božjih in cerkvenih zapovedih, s posvečevanjem Njegovega svetega imena in Njegovega svetega dneva. Tako poedinec kot ves človeški rod bo deležen resničnega, trajnega miru na zemlji le, ako je in ostané pripravljen dajati čast Bogu v višavah ter izpolnjevati njegove zapovedi. Tisti, bodisi poedinec, družina ali družba, bodisi oblastnik ali podanik, ki si drzne Njemu, ki mu v mašnem spevu »Gloria in excelsis Deo« kličemo:

»Edino Ti si Svet
Edino Ti Gospod
Edino Ti Najvišji!«,

kratiti slavo in mu krasti čast in ugled, krade tako zelo zaželeni in potrebni mir tudi ljudem na zemlji! Uporniki zoper Najvišjega, tatovi božje časti in slave so mnogo nevarnejši in hujši zločinci zoper mir in blagostanje narodov kot pa uporniki zoper čast in slavo zemeljskih mogotcev in oblastnikov, so stokrat bolj obsodbe vredni kot tatovi minljivih zemeljskih dobrin.

Resnično rojstvo

Med najglobljimi besedami o krščanstvu, ki sem jih bil kdajkoli slišal, so gotovo te: »Tudi ako bi se Kristus rodil tisoč ali desetstokrat v Betlehemu, ti to prav nič ne pomaga, ako se ne rodi vsaj enkrat v tvojem srcu« (Silesius).

Toda kako se more uresničiti to notranje rojstvo? Naša duša je često podobna ozkemu in temnemu hlevu, v katerem je toliko gnoja in nesnage, da vzbuja videz, da v njej ne more biti prostora za Boga, pa čeprav je le otrok.

In vendar ta novi čudež ni nemogoč, samo treba ga je želeli in ga pričakovati.

Tistega dne, ko ne boš več občutil v sebi zbudljaja grenkobe ali zavisti spricho radosti tvojega prijatelja ali sovražnika, tedaj se razveseli. Kajti to je znak, da je pričakovano rojstvo blizu.

Tistega dne, ko te ne bo preplaval nevidni val veselja spricho nesreče ali padca

tvojega bližnjega, tedaj boš potolažen, kajti pričakovano rojstvo je še bliže.

In tistega dne, ko boš začutil potrebo, da pripraviš nekoliko radosti bližnjemu, ki je v žalosti, ali ko boš začutil klic, da olajšaš siromaštvo le enemu samemu bitju, se razveseli, kajti Bog je pred tvojimi durmi.

In ako te bo nekega dne doletela nesreča in te preganjala, ako boš izgubil zdravje in moč in boš moral prenašati brezčutnost, zlobnost ter ledeno nebržnost svojcev in tujcev, pa se ne boš dal premagati od bolečine, ne boš jadikoval, pa tudi preklinjal ter boš z mirnim srcem sprejel svojo usodo, takrat zapoj pesem zmagovalca in veselja, kajti čudež, ki je veljal za nemogočega, se je zgodil in Odrašenik se je že rodil v tvojem srcu.

Nisi več sam in nikdar ne boš več sam. Temo tvoje noči bo razžarila bleščeča svetloba, kot da bi se tisoč zvezd repatic z vseh strani neba srečalo, da praznujejo srečanje tvojega kratkega človeškega dne z božansko večnostjo. (G. Papini)

POGLED NAZAJ

Ob začetku leta 1956 so se v večno lepe, simbolične angelske zборе, ki so naznanjali človeštvu rojstvo Božjega deteta v betlehemskem hlevcu, vmešali zapeljivi zvoki nove politične blagovesti z vzhoda; ubrano pesem „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“, je poskušal preglasiti spretno organiziran orkester „koeksistence“. Marsikdo je na prvi pogled verjel, da imata obe pesmi več ali manj isto vsebino. Zato so ljudstva in državniški naše zemeljske oble stopili v leto 1956 z znatno mero zaupanja v trajni mir in vedno večje blagostanje na svetu, ki bi ga človeštvu naj prinesla vedno bolj z vrtoglavo naglico napredujoča tehnika.

Toda, ko sedaj gledamo nazaj na leto, ki smo ga preživeli, moramo priznati, da je bilo to burno leto. Varljiva pesem „koeksistence“ bi se bila skoraj spremenila v pošasten bojni ples.

SVET JE RAZDELJEN V DVA TABORA

V začetku leta je bil svet razdeljen v dva trdo vojaško in politično trdno organizirana tabora: Sovjetski blok na vzhodu in Atlantski pakt na zapadu. Meja med tema taboroma pa je šla preko sredine Evrope, delila Nemčijo v dva dela, vzdolž vzhodne avstrijske meje in naprej preko Balkana. Na ozemlju Jugoslavije je ta črta zadobila nekoliko nejasne oblike. Oba bloka sta zatrjevala, da nimata sovražnih namenov eden proti drugemu. In to je po vsej priliki odgovarjalo resnici. Kajti oba sta vedela, da bi ob uporabi modernih uničevalnih sredstev (atomska in vodikova orožja, interkontinentalne rakete, letala, ki brizajo hritreje od zvoka) totalna vojna pomenila totalno (popolno) uničenje sveta. In zaključek take vojne ne bi bila zmaga ene izmed bojujočih se strank, temveč uničenje in razdejanje obeh in človeštva sploh.

In kljub temu je letos svet bil vržen prav na rob nove svetovne vojne. Izkazala se je pravilnost izreka, da je svet en sam in nedeljiv ter da, revščina in pomanjkanje, bodisi materialnih kot duhovnih dobrin, (med katerimi je prva in poglobljena svoboda) predstavlja nevarnost tudi za sosedo. Podobno kot lakota v eni deželi ograža red v celi državi.

V tem svetu, ki je bil razdeljen že od leta 1945 na dva dela, vlada na zapadu sistem demokracije, ki temelji na spoštovanju človeške osebnosti in na svobodi. Kot sleherna človeška ustvaritev je pa tudi ta nepopolen. Vodilni državniški na zapadu le prepoznajo zapadejo skušnjavi, da kadar vidijo pred seboj možnost pridobiti si kako neposredno korist, tudi oni posežejo po sili.

V vzhodnem taboru pod gesli obljube „raja na zemlji“ vlada nasilje, povzdignjeno v vladni sistem. Z gesli „socializma“ in „ljudske demokracije“ si je po zmagoviti vojni leta 1945 Sovjetska zveza z orožjem osvojila znaten del Evrope in si ustvarila imperij, ki v zgodovini nima primere, vsaj v zgodovini civiliziranega človeštva ne. Z vojaško zasedbo in brezobzirnim policijskim terorjem se je do letos ta sistem vzdrževal kot mogočna monolitna (enotna) stavba. Toda vprav tam, kjer je bil teror izveden do največje skrajnosti ter izžemanje podjarmljenih ljudstev najbolj brezobzirno, se je pokazalo, da ima ta orjak hude notranje slabosti. Na orjaški stavbi sovjetskega imperija so se pojavile prve globoke razpoke. Na Poljskem se je začel proces razkroja ne le svetovnega komunizma (tu so se prvi znaki pokazali že leta 1948 v sporu med Beogradom in Moskvo, kljub vsem poznejšim poskusom lepljenja in limanja ideološkega bratstva), ampak tudi sovjetskega vojaško-političnega imperija. Na Madžarskem pa se je uprlo ljudstvo tujemu gospodstvu. Kot se je v minuli vojni pokazalo, da vsa, tudi največja in najmodernejša bojna sredstva ne more pritisniti k tlom ljudstev, ki so pripravljena vse žrtvovati za svojo svobodo.

KULTURNI OBZORNIK

MARTIN JEVIKAR:

Slovenska knjiga doma in po svetu

(Nadaljevanje)

Zgodba se razvija v samotnih tolminskih hribih kakor večina Bevkovih del. To je povest Jermolove družine, v katero se vrine tujec po krvi in duhu. S svojim prihodom sproži v družini vrsto navkrižij, ki jih nekoliko poravnava šele njegova smrt. Vzporedno se razpleta življenje Primorcev in delovanje partizanov, ki usodno posežejo tudi v Jermolovo družino.

Iz partizanskega življenja je zajelo snov še več pisateljev. Ivan Zorman je izdal pri Prešernovi družbi mladinsko povest *Swobodni gozdovi*. Glavni junak je mali Jurček, ki pomaga sprva očetu pri ilegalnem delu v skrivni tiskarni, ko pa ju Nemci preženejo s planin, postane deček partizan.

Ivan Ribič je za dobro trejino skrajšal in predelal svoj daljši tekst *Ljudje onkraj reke*, ki ga je zajel iz partizanskega življenja in ga je najprej priobčil kot podlistek v Slovenskem poročevalcu. Delo ob izhajanju ni ugajalo, ker so bili značaji nastopajočih oseb premalo prepričljivo in psihološko izdelani. Tudi v knjižni izdaji pisatelj značaje ni spremenil.

Iz partizanskega življenja je zbirka novel *Ln minila so leta*. Uredil jo je Vlado Habjan, sodelovali pa so: Rok Arih, Janez Gradišnik,

do, tako je madžarski upor dokazal, da imata tudi policijski teror in politična diktatura svoje meje — seveda pri ljudstvih, ki so za svobodo pripravljeni žrtvovati vse.

Zalostno je, da so spričo tega orjaškega, neenakega boja med golorokim ljudstvom in do zob oboroženim nasiljem, ki je končno boj za svobodo človeštva sploh, nekateri državniški zapadne Evrope zapadli skušnjavi in izkoristili zmešnjavo zato, da poskusijo „poravnati“ nekatere svoje drobne „račune“ z egipčkim predsednikom Nasserjem zaradi podžaljevanja angl-francoske Sueške družbe. To je dokaz, kako šibka je človeška narava. Sueška avantura Angležev in Francozov ter njihovih drobnih pomagačev Izraelcev je omogočila Sovjetski zvezi, da se izmaže iz zadrege, v katero so jo pritisnili dogodki na Poljskem in Madžarskem. Kot igralec, ki je v nevarnosti, da izgubi vse, zato stavi ves svoj denar na eno karto, je Sovjetska zveza izkoristila sueški podvig. Z grožnjo oborožene intervencije na Bližnjem vzhodu, ki bi bržčas izzvala novo svetovno vojno, je premaknila težišče svetovnopolične napetosti iz nemirne Vzhodne Evrope v stran. Tako je mogla Sovjetska zveza med tem, ko je bila sueška kriza na višku, poslati sveže oklopne divizije na Madžarsko ter z ognjem in

mečem zasesti deželo, Tudi v drugih satelitskih državah je ojačila svoje čete, da prepreči upore.

Kljub temu bo pa leto 1956 šlo v zgodovino kot leto, v katerem je od nekdanjega mogočnega komunističnega zavezniškega bloka ostala le še skupina podjarmljenih držav, ki jih držijo skupaj samo sovjetske zasedbene čete. In v tem je največje upanje za dokončno zmago svobode. Ameriški podpredsednik Nixon je pred nekaj dnevi dejal: „Sovjeti so morda dobili bitko za nadoblast nad Madžarsko, toda izgubili so boj za vladno nad svetom, boj, ki so ga s tolikim fanatizmom poskušali odločiti v svoj prid.“

Pa tudi na zapadu slika ni posebno rožnata. Atlantsko zavezništvo, ki ga je rodil strah pred enotnim komunističnim blokom in njegovimi zavojevalnimi namerami, je že sredi leta, ko so se pojavile prve večje razpoke v komunističnem bloku, tudi začel lezti narazen. Angleško-francoska akcija proti Egiptu je pa grozila, da potrga zadnje vezi tega zavezništva, ki je kljub vsemu glavna opora miru na svetu. Zato so se prav pred božičem sestali zunanji ministri držav članic Atlantskega pakta, da hudo prizadeto zavezništvo znova povežejo z vsemi vezmi svobodnega sporazuma, ki temelji na istih skupnih načelih.

Usem Slovincem doma in po širnem svetu

želi blagoslovljene praznike in stečno novo leto

Narodni svet koroških Slovencev

Zapadna in Srednja Evropa

Kljub svetovno-politični burji pa je v minulemu letu Evropa preživela dobo izrazitega blagostanja ter splošnega kulturnega razcveta. Čeprav so poskusi za politično združitev Evropskih držav propadli zaradi ozkih egoizmov posameznih držav, je pa vprav na gospodarskem polju sodelovanje evropskih narodov doživelo pravo zmago-slavje. Premogovno-železarsko skupnost, ki združuje šest glavnih zahodno-evropskih držav (Zapadno Nemčijo, Francijo, Belgijo, Nizozemsko, Luksemburg in Italijo) je tvorila jedro evropskega gospodarskega sodelovanja. Trgovinska izmenjava med evropskimi državami je bila zelo živahna in „Evropska plačilna skupnost“, ki je nastala že za časa ameriške pomoči in je bila prvotno mišljena samo kot pomožni finančni organizem za medsebojno obračunavanje med prejemnicami ameriških dolarjev, se je razvila v nad vse koristno trajno gospodarsko organizacijo, ki pospešuje trgovinsko izmenjavo in splošno gospodarsko sodelovanje med njenimi članicami.

Pa tudi na političnem polju je bilo rešene nekaj pomembnih vprašanj. Predvsem ustanovitev atomske skupnosti za Evropo, v kateri bodo omenjene evropske države in druge, ki hočejo pristopiti, sodelovale pri mirnodobni uporabi atomske energije, ki bo postala glavni energetski vir bodočnosti. Se že mudi, kajti po večini evropskih držav

so dosedaj običajni viri energije (premog, vodne sile) že v znatni meri izčrpane.

Velika Britanija

Spričo ugodnega razvoja evropskega gospodarstva je celo Velika Britanija začutila potrebo, da se vključi v evropsko gospodarstvo. To je velik odklon od dosedanje angleške politike „bleščeče osamljenosti (splendid isolation)“. Časi so se pač spremenili. Dokler je bila Velika Britanija prva sila sveta, ali vsaj med prvimi silami na svetu, si je v blesku svoje imperialne moči lahko privoščila tudi osamljenost, sedaj pa, ko sta jo dve svetovni vojni zdelali, bo pač morala iskati stike s svojimi doslej zaničevanimi evropskimi „sorodniki“.

Angleži z letošnjim letom, ali vsaj z njegovim zaključkom, ne morejo biti preveč zadovoljni. Konservativna vlada pod predstvom Sira Anthonyja Edena je sicer vodila zelo previdno notranjo in gospodarsko politiko in tako so se Angleži lahko letos veselili precejšnjega blagostanja.

Ob prijetno polnih želodcih so se zopet začeli vdajati sanjam, da so še vedno središče velikega imperija. Nasserjevo podžaljevanje Sueškega prekopa, pri katerem je imela britanska vlada večino delnic, jih je zbudilo iz tega prijetnega sna. Spočetka so upali, da bodo dobili v Združenih državah zaveznika, ki jim bo pomagal pritisniti Nas-

Zimske steze, ki jih je izdala Primorska založba v Kopru; Lojze Avsenek: Iz starega piska, ki jo je založila Mohorjeva družba v Celju; Josip Ribičič je izdal knjigo črtic: *Trije na pohodu in druge zgodbe ter mladinsko knjigo Tinkin zajček*. Več kľajših pravljic je izšlo pri mariborski založbi Obzorja.

Dobili smo tudi dve knjigi spominov. Dr. Mirko Černič, primarij iz Maribora, je izdal knjigo *Doživljaji in doživetja*, v kateri je priobčil več dogodkov iz svojega življenja. Dogodki med seboj niso povezani. Drugo knjigo je izdal znani komunist Ivan Kreft pod naslovom *Spomini ljudskega agitatorja 1934—1954*. V knjigi govori o svojem življenju in delovanju zlasti na političnem polju.

Več leposlovnih del je izšlo v ponatisu. Izmed zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev smo dobili VI. zv. Janeza Trdine, II. zv. Josipa Murina, III. in IV. zv. Josipa Stritarja in IV. zv. Frana Levstika. Ivan Cankar je dobil VII. zv. Izbranega dela in XXI. (dodatni) zv. Zbranih spisov. Izšel je tudi prvi zvezek Izbranega dela Ksaverja Meška. Uredil ga je Viktor Smolej, izdala pa Mohorjeva družba. Jože Pahor je izdal ponatis svojega romana *Serenissima*, France Bevk mladinsko povest *Lukey* in njegov škorec, Fran Milčinski *Mlado-Bredo*, Miško Kranjec štiri novele, Božimir Magajna pa mladinsko povest *Racko* in *Lija*.

(Dalje prihodnjič)

serja na kolena. Toda Amerikancem ni niti na misel padlo, da bi oni na svoje stroške čuvali, kar je še ostalo od nekdanjega imperija britanskega leva. Nasprotno, mirno so pustili da dogodki gredo svojo pot ter se pripravljali, da zasedejo oni izpraznjeno mesto potem, ko bo Vel. Britanija izrinjena iz Bližnjega vzhoda. Toda izbruh nemirov v Vzhodni Evropi je izrazil Sir Anthony, v čigar lordskih žilah teče kri nekdanjih ustanoviteljev in braniteljev imperija, da s silo doseže to, kar kljub svoji nesporni diplomatski spretnosti ni mogel doseči pri zeleni mizi. Zlahka je pridobil za svoj načrt Francoze, ki so imeli za Britanci največji paket sueških delnic. Izraelci pa so že itak komaj čakali na zaveznike za udar proti Egiptu, katerega smatrajo za svojega največjega sovražnika. Toda angleško-francoska akcija, ki bi gotovo krasno uspeła pred sto leti, se je danes klaverno končala. V glavnem zato, ker je Amerikanci niso podprli, drugič pa, ker jo je hotela Sovjetska zveza izrabiti zase. Tako je prišlo do umika. Angleži so morali spoznati, da če nimaš več kot za nekaj tednov petroleja, ne moreš voditi vojne.

Pohod v Egipt pa je tudi razrval državne finance obeh držav, ki morata sedaj prositi Ameriko in Kanado za velika posojila. Kot je bilo nekoč potrebno, po izreku vojskovodje Montecuccolija, za vojno troje: denar, denar in zopet denar, danes isto velja tudi za petrolej. Tudi danes je vojna privilegij mogočnejšev in bogatašev. Le da Anglija in Francija nista več med njimi.

Francija

Notranjepolitični položaj v Franciji se tudi letos ni bistveno izboljšal. Po splošnih volitvah v spomladi, ki zopet niso ustvarile trdne vladne večine v parlamentu, je po dolgih naporih uspelo socialistu Molletu postaviti vlado, ki se drži sedaj že nad 6 mesecev, kar je vsekakor za Francijo velika redkost. Toda drži se ne zato, ker bi imela zanesljivo večino v parlamentu, ampak ker si je nihče ne upa vreči. Ne bi bilo zanjo namreč nobenega boljšega nadomestila kot nova — Molletova vlada.

V minulemu letu je Francija storila nekaj pametnih korakov, ki so pa postali že skoraj neizogibni. Tako je bila s posebnima pogodbama povrnjena neodvisnost Maroku in Tunisu, dotlej dvema glavnima francoskima kolonijama v Severni Afriki. Šele po dolgi in brezuspešnih bojih se je pariška vlada odločila za ta ukrep. Ugodne posledice pa se kažejo, kajti tako vlada sultana Mohameda Ben Yusefa v Maroku, kot Bourghouibova vlada v Tunisu sta navezali dobre gospodarske in znosne politične odnose s Francijo. Temna točka francoske politike v Severni Afriki pa ostane Alžir, kjer se Arabci vedno huje upirajo. V tej koloniji pa je zadeva v toliko bolj zapletena, ker 12 odstotkov ondotnega prebivalstva tvorijo Francozi, ki kot kmetje obdelujejo zemljo. Je to najbolj cvetoča francoska posest. Izročitev oblasti arabski večini bi prej ali slej pomenilo izgon vseh Francozov. Vsekakor bo tudi v novem letu Alžir povzročal velike preglavice pariški vladi ali najbrž, pariškim vladam.

Nemčija

Je tudi letos stala v znamenju „gospodarskega čudeža“. Kot povsod je ta „čudež“, ki bi ga pravilneje lahko imenovali zahodno-evropski „čudež“, bil možen zaradi obilne ameriške pomoči, katero so potem pridne nemške roke spremenile v obnovljene industrije, v povečano proizvodnjo ter splošno blagostanje. Mnogo pa je k gospodarskemu razcvitu Zahodne Nemčije pripomoglo dejstvo, da po vojni Zahodna Nemčija ni imela omembe vrednih izdatkov za vojaščino.

Mlada nemška demokracija pa ne stoji na pravi posebnosti trdnih nog. V glavnem se opira na starega kanclerja Adenauerja, ki se pa ne more pohvaliti z baš najboljšimi sodelavci. Njegova visoka starost (nad 80 let) povzroča resne skrbi na Zapadu, kajti med njegovimi sodelavci ne vidijo moža, ki bi ga mogel v polni meri nadomestiti. Tudi rastoči pojav neonacizma ne kaže podcenjevati.

Kljub zavirljivemu materialnemu blagostanju pa ostane Nemčija glavni evropski in morda tudi svetovni problem. Preko njene ga živega telesa gre meja, ki loči oba svetovna bloka. Ta črta je pa tudi ločnica med svobodo in obiljem na zapadu ter nasiljem in revščino na vzhodu. Že leta 1953 so nastali v Vzhodni Nemčiji težki nemiri, ki so jih udušili sovjetski tanki. Ob vretju na (Konec na 5. strani)

Katoliška prosveta na vasi

Katoliško prosvetno delo lepo napreduje. Po Zilji, Rožu in Podjuni sprejemajo ljudje z veliko ljubeznijo in hvaležnostjo kulturno hrano, ki jim jo posredujejo naši prosvetarji. Predavanja in prireditve so zelo dobro obiskane. To je zelo razveseljiv pojav.

Bistrica na Zilji

Še ni dolgo od tega, odkar smo z veliko slovesnostjo sprejeli v naši fari Fatimsko Mater božjo. Zvedeli smo, da je preč. gospod Vinko Zaletel veliko potoval po širnem svetu, med drugim tudi po Portugalskem, zato smo ga povabili k nam, da predava o tej nam precej neznani deželi ter o Fatimi, kraju Marijinega prikazovanja.

Kjerkoli bo gospod provizor predaval, naj bi se ljudje v tako obilnem številu odzvali filmskim prireditvam kot na Bistrici. Seveda pa je dobra udeležba viden znak, da so dnevi duhovne obnove v fari za tako dobro uspelo javno prireditev ustvarili vse potrebne pogoje.

Dobrota ves

Farna mladina nas je povabila na praznik Brezmadežne v farno dvorano, kjer je lepo podala skrbno pripravljeno igro „Sv. Hema“.

V zadnjih tednih se je mladina z veseljem vadila za svoj nastop. Vedno novega veselja in poguma je vlivljal v srca nadebudnih katoliških igralcev preč. gospod kaplan Rudi Safran. Mil. gospod kanonik Aleš Zechner so kar žareli ob tolikšnem navdušenju in požrtvovalnosti svojih najmlajših faranov.

Misterij kaže življenje domače svetnice kneginje Heme, ki jo v Podjuni še prav posebno častimo. Igro smo morali ponoviti v nedeljo, dne 9. decembra.

Sveče

Katoliška mladina iz Št. Janža v Rožu je gostovala s svojo igro „Luč z gora“ tudi pri nas.

V soboto, dne 8. decembra, smo se zbrali v veliki Adamovi dvorani, da si ogledamo nastop šentjanških prosvetarjev, o katerih smo v preteklih tednih že večkrat brali v naših glasilih. Igralci so nas res navdušili. Napetost je rasla od dejanja do dejanja, dokler se ni zlila ob koncu v spontano priznanje katoliški mladini za ves njen trud in sijajno uspeli nastop.

Po prireditvi smo slišali, da bodo sveški fantje in dekleta na prosvetnem polju tesno sodelovali s šentjanško farno mladino. Bog daj, da bi se to uresničilo!

G. režiser bo z mladimi igralci gotovo še večkrat rad prišel v Sveče, kajti zelo dober obisk prireditve je tudi vzpodbuda za požrtvovalnost prosvetnih delavcev.

V nedeljo, dne 9. decembra, pa je predaval pri nas preč. g. Vinko Zaletel. Mnogo naših sovaščanov je v Ameriki. Zato je razumljivo, da je predavanje zbudilo veliko zanimanje med poslušalci.

Za posredovanje obeh prireditev izrekamo farani preč. gospodu župniku Martinu Škorjancu pristočno zahvalo!

Globasnica

Farna dvorana že v polni meri služi svojemu namenu. Za soboto, dne 8. decembra, so nas povabili preč. g. župnik Franc Poš na predavanje z barvastimi slikami o Lur-

du in Fatimi.

V tej zvezi bi hoteli povedati, da smo že pri zidavi naše prosvetne dvorane mislili tudi na filmska predavanja. Pri dvorani je bil zgrajen tudi poseben prostor za filmsko aparaturo.

V nedeljo, dne 9. decembra, pa smo imeli zelo pristrčno miklavževanje. Res veliko veselja in presenečenja je pripravil svojim sv. Miklavž.

Železna Kapla

Zelo smo bili veseli, ko smo mogli v nedeljo, 16. decembra, pozdraviti v naši sredi nekdanjega našega kaplana, preč. gospoda Janeza Polanca. Predaval nam je o molitvi. Teh slik še nismo videli, a tudi misli govornika so bile sprejete s ponovnim sklepom, da klic po poglobljeni molitvi, ki je prav danes potrebna, ne bo zastoj.

Dr. Valentin Inzko pa je govoril o poslanstvu katoliške družine v današnjem času. Pretresljivi zgledi so nas prepričali o ranah sodobne družine in da je nujna ozdravitev edina podlaga za zdravi razvoj človeške družbe.

Dr. Metod Turnšek:

OB STARIH PESMARICAH

Ze tretjič se mi je prigodilo, da sem dobil v roke staro slovensko pesmarico. Prvo v Beneški Sloveniji v št. Lenartu (tam celo dve z roko pisani knjižici, vsebujoči verske pesmi skoz cerkveno leto), drugo v Padričah na Krasu. Bili so stari zapisi, da sem komaj mogel kaj razbrati. Nekdo je liste z božičnimi pesmimi že odnesel, jaz sem še rešil kakšne tri božične pesmi. Letos v poletju pa sem v Drabunažah pri Pevcarjevih, v stari slovenski domačiji dobil od Pevcarjevega očeta Andreja debelo knjigo z roko pisanih pesmi. Knjižica s 130 listi je brez ovitka. Prvi in zadnji listi so nekoliko nacefrani, robovi obdrgnjeni, dokaz, da je knjižica bila zelo rabljena. Spremaj in zadaj manjka nekaj listov. Na prvem listu se začne pesem z drugo kitico stare božične in novoletne pesmi, na zadnjem listu pa je pesem „od rieshnjega teliesa“ ter še naslov pesmi „od usmilanega Jesusha“ z dvema stihoma, naprej pa manjka ... Koliko listov v celoti manjka, se ne da ugotoviti. Spremaj po vsej verjetnosti manjkajo adventne in morda celo nekatere božične pesmi. Pisava je seve zelo stara, bohoričica, ki za sičnike rabi dve črki. Tisti, ki je pesmi zapisal ali prepisal, ni bil posebno izobražen, ker je često po dve ali celo tri besede skupaj zapisal, pač po posluhu (napeva ali narekovalca). Ker je ob koncu pesmi navadno zapisal za besedo „konec“ latinski *finis*, je utegnil biti kakšen cerkovnik. Pevcarjevi vedo samo to, da je knjiga pri hiši, kar pomni, in da so v rodovini vedno bili pevci. Od tod verjetno tudi hišni naziv „Pevcarjevi“. Vsekakor čast za Pevcarjevo hišo v Drabunažah v rebrški župniji, da so gospodarji ohranili po moji sodbi vsaj 200 let star rokopis!

Ker se na prvem listu začne druga kitica božične — novoletne pesmi, naj prislunke domovina, kaj so v starih časih za Božič in Novo leto peli v Podjuni! V prepisu se glasi:

mami, ki ga je bil zasledil dr. Oblak v Gradcu. Ta poudarja namreč že v samem naslovu, da je namenjen „h' perpomaganju vseh Gospodu Farmashtru, Duhouneh oskrbnikou, vučnikou: tudi otruk, inu stareishou ...“, a nato objavlja takoj na čelu knjige štiri strani nekakega abecednika („Visha brat se vuzhiti“). Tu je torej izrečno navedeno, da knjiga ni namenjena samo duhovnikom za slovenski pouk katekizma, temveč tudi učiteljem in otrokom ter za pouk (slovenskega) branja. To dejstvo si pa moremo razlagati le s tem, da so pač vendarle morali že tedaj obstajati tudi kaki učitelji, ki so poučevali otroke vsaj slovensko brati, kar se na Koroškem pač ni moglo vršiti drugod kot na znanih nam šolah v Železni Kapli, Labotu, Velikovcu, Pliberku, morda celo pri kakem učitelju v Celovcu in morda še na kaki podeželski šoli, za katere obstoj pa do danes še niti ne vemo ne. Ako je imel s tem katekizmom kaj posla Gutschman, je danes nemogoče trditi, kajti edini izvod, ki je bil l. 1887. najden v Gradcu, je zopet izgubljen in je zato nemogoča njegova jezikovna raziskava. Važna in zanimiva je gori omenjena „Visha brat se vuzhiti“ zlasti še zato, ker nam dokazuje, da so dobili koroški Slovenci z njo svoj abecednik še pred znamenitimi terezijanskimi šolskimi reformami in predstavlja ona tretji doslej znani nam slovenski abecednik izza protestantske dobe (prva dva podobna sta bila Paglavčeva na Kranjskem iz l. 1742. in 1745).

Govorniku, ki je tajnik Dušnopastirskega urada, gospodu Polancu najlepša hvala za obisk. Prepričani smo, da bodo preč. gospod župnik Mesner poskrbeli kmalu še več podobnih prireditev in predavanj.

Št. Vid o Podjuni

Ker je bila 16. decembra ravno dekliška nedelja, so se zbrala naša dekleta po maši v župnišču, kjer jim je gospa Marija Inzko podala idealno sliko dekleta. Pa ne samo to: dekleta je opozorila na nevarnosti in težave, ki so s tem v zvezi in pokazala tudi sredstva, katerih naj se poslužujejo, da bodo svoje življenje tako vodile, kot je volja božja. Mnogo lepega in skritega je v dekliških srcih, če se to prav goji, dekle vzcveti v krasen cvet, ki je harmonija zdravega telesa in lepe, čiste duše.

Št. Janž o Rožu

Naša mladina je imela v preteklih tednih mnogo dela s pripravo igre „Luč z gora“. Zato se je gotovo oddahnila minulo nedeljo, dne 16. decembra, ko je med filmskim predavanjem preč. g. Vinka Zaletela mogla biti med gledalci. A tudi vsi ostali farani smo z užitkom sledili predavanju o Sveti deželi.

Je no Djete rojano
notre v tem mestu betlemo,
vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta
noj tega rojstva božjega!

V anej priprostnej štalici,
vaneh! osloveh jasleh leži,
vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta
noj tega rojstva božjega!

Spoznav ga je oslič, volič,
da je to Djete pravi Boh,
vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta
noj tega rojstva božjega!

Kier je stvarov zemljo, nebo,
človeko dav dušo, telo,
vesjelimo se vsi ludi
tega rojstva božjega
(se je zmotil zapisovalec!)

noj tega rojstva božjega!

Za rojstvo jo zahvalimo
ljubo Devico Marijo!
Vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta
noj tega rojstva božjega!

Kier je rodila Jezusa,
Zveličarja vsega sveta,
vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta
noj tega rojstva božjega!

V temo časo božičnemo,
bodi to Djeto hvaleno,
vesjelimo se vsi ludi
tega novega leta,
tega rojstva božjega!

Finis

Pesem so po vsej verjetnosti peli šele za novo leto, drugi božični praznik. Vendar so imeli še posebno pesem za novoletni praznik, ker takoj sledi „Pesem na Novo leto“ s 6 kiticami. Pa o tem drugič.

NOV POŠTNI NASLOV ZA Božička

Kot pri nas Jezušček za božič obdaruje pridne otroke, pa tudi odrasle, ki si to zaslужijo, opravlja ta lepi posel pri mnogih zapadno in severno-evropskih narodih „dedek Božiček“. Gotovo ste ga že videli na razglednicah, tega prijaznega starega moža z dobrodušnim obrazom in dolgo brado, ki sključen pod velikim košem, zvrhanim daril, potuje preko zasneženih planjav, da ponese svoje dobrrote svojim malim miljenčkom.

Podobno kot vera v sv. Miklavža, sega tudi nastanek Božička v sivo preteklost. Toda v zadnjih desetletjih se je tudi ded Božiček moderniziral. Uporablja vsa sredstva moderne tehnike, vidite ga na ladjah in letalih. Pa tudi pišete mu lahko. Ima posebno, privatno tajnico „za reševanje svoje korespondence“.

Že nekaj let pred vojno so v božičnem času poštne uradi na najrazličnejših krajih zemeljske obleprejeli več pisem in dopisnic z naslovom „Ded Božiček — Severni tečaj“. Odpremili so jih naprej in kmalu se je na poštne uradu v Godthaabu, v ribiški vasi na Groenlandiji, ki leži blizu Severnega tečaja, nabral kup pisem. Poštar ni vedel kaj z njimi početi, zato jih je poslal na poštno ministrstvo v Kopenhagenu na Danskem. Tam so sklenili, da ta kup pošte odstopijo danskemu osrednjemu turističnemu uradu. Ta je določil gospodično Gerdo Staunning, da pošto reši. Bila je imenovana za „privatno tajnico deda Božička“. Res je odtlej vsakdo, ki je kjerkoli na svetu pisal dedu Božičku na Severni tečaj, dobil čez nekaj tednov odgovor njegove „privatne tajnice“, otroci pa še za nameček lepo knjigo Andersenovih pravljic.

Vojna je to korespondenco prekinila in lani se je v poštne prometu z dedom Božičkom pojavila neka motnja, zaradi katere je osrednja komisija pri Svetovni pošti zvezi sklenila, da bo določila Božičku nov naslov. Svojevrstni dogodek v Parizu je napotil to mednarodno organizacijo, ki ureja poštne promet po vsem svetu, da se peča tudi z naslovom Božička. Nek pariški otrok je pisal pismo dedu Božičku, ker pa ni vedel naslova, ga je kar izročil poštarju s prošnjo, da on napiše naslov in pismo odpremi dalje. Ko se je poštar vrnil v urad, je pismo, ki je bilo odprto in brez znamke, prebral svojim tovarišem. Glasilo se je: „Dragi ded Božiček! Ne prinašaj mi letos igrac! Mamica potrebuje desetisoč frankov za zdravljenje mojega bolnega bratca, a nima ni denarja. Ali nam ne bi mogel Ti pomagati?“

Poštarje je pismo ganilo in med seboj so naredili denarno zbirko. Čez nekaj dni je otrok res dobil pismo, v katerem je bilo priloženih 7500 frankov ter prijazno pisemce s podpisom „Dedek Božiček“. Kmalu nato pa je na poštne urad prišlo novo pismo istega otroka: „Dragi dedek Božiček, prav tepla hvala za denar, ki si mi ga poslal. Moja mamica je tako srečna. Moram ti pa povedati, da mi je poštar ukradel 2.500 frankov. Pozdravi!“ Neomajna je bila vera otroka v Božička, da prinese prav toliko, za kolikor si ga prošil! — Vendar so potem poštarji pokrenili potrebne korake, da bi se v bodoče take „zmešnjave“ v zvezi z Božičkovim naslovom ne ponavljale in sporočili zadevo Svetovni poštne zvezi.

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENCII. DEL

V vsem Rožu in okolišu Vrbskega jezera ni bilo tedaj sploh nobene šole. Ako je hotel poslati oče svojega sina študirat, ga je moral poslati v Celovec ali v Beljak ali ga je pa doma pripravljaj za latinske šole kak duhovnik ali propali dijak, kar pa pri revnih slovenskih kmetih seveda skoro ni prihajalo v poštev. Navzlic takemu stanju šolstva je bilo pa vsaj znanje branja tedaj vendarle razmeroma močno razširjeno tudi po kmetih.

Do nastopa spodaj opisanih reform je imelo vse srednje in višje šolstvo skoro čisto latinski značaj, najnižje pa bolj ali manj nemškega. Toda trditve naših kulturnih zgodovinarjev, da za slovensčino tudi v nižjem šolstvu, zlasti seveda še na Koroškem, ni bilo nobenega mesta, se mi zde vendarle prenačljene. Njih vzrok leži predvsem v pomanjkanju zadevnih podrobnih virov, kar je tudi popolnoma razumljivo.

Obstoji pa vendarle ravno za Koroško dragocen dokument, ki smo ga pa puščali doslej vsekakor preveč v nemar. To je namreč celovška slovenska izdaja Canisij-Parhammerjevega katekizma iz l. 1762.; torej iz dobe pred terezijanskimi šolskimi refor-

Na Štajerskem in na Kranjskem se je sprožilo vprašanje ljudskega šolstva že kmalu po nasledstveni vojni, a na Koroškem je prišlo na vrsto šele po sedemletni vojni in to v zvezi s težnjami po poddržavljenju vseh javnih zadev. Pojavilo se je najprej v zvezi z vprašanjem, kdo ima pravico nameščati, nadzorovati, kaznovati in odpuščati učitelje: občina, ki jih je po večini plačevala; župnik, kateremu je služil učitelj tudi za cerkovnika in je bil že od nekdaj tudi nekaj vrhovni nadzornik šole, ali država oblast, ki si je lastila vedno večje pravice posegati v vse zadeve. Tega vprašanja ni bilo lahko razčistiti, ker so vladali skoro na vsaki šoli drugačni običaji in tudi drugačni pravni odnošaji ter so zaradi tega nastajali večkrat tudi mučni pravni spori.

Ker sta se za pravice Cerkve zavzela tudi lavantinski in krški škof, je cesarica l. 1766. posebni komisiji naročila, naj to zapleteno vprašanje prouči. Zadeva se je vlekla precej dolgo, križala so se razna bolj ali manj nejasna stališča, a končno je cesarica dne 16. I. 1767. odločila v smislu zahteve krškega škofa Auersperga, da „naj bodo cerkovniki in učitelji v cerkvenih in drugih službenih opravilih odvisni zgolj od cerkvenih predstojnikov“. Prav mogoče je, da je cesarica že tedaj mislila na organizacijo ljudskega šolstva v širšem obsegu in se je dobro zavedala, da bo ta brez močne podpore cerkvenih oblasti neizvedljiva, zato si je hotela s tako odločno že naprej pridobiti potrebno pomoč Cerkve.

Listnica uredništva

Vse dopisnike, katerih poročila so v zadnji številki našega lista zaradi večjega števila oglasov izostala, prosimo, da nam zamudo oprostijo. Zato pa je v današnji številki ustrezno vsem. Nadaljevanje krajevnih poročil najdete tokrat tudi na 8. strani. Prosimo le potrpljenja, če se bo priobčitev pri tem ali onem včasih nekoliko zakasnila. Složno z vami pa se hočemo še naprej truditi za snovno in oblikovno izpopolnitev.

Sporočamo, da se stran s krajevnimi novicami zaključuje vsak teden že v torko opoldne. Kulturna poročila pa morajo biti najkasneje v ponedeljek opoldne v uredništvu lista, ker sicer ne moremo upoštevati kulturno-prosvetnih objav za predstoječo številko.

Nekateri dopisniki imajo navado, da se oglašajo samo ob gotovem času v letu — in tedaj napravijo pregled vaškega življenja kar za pol leta nazaj. Dostikrat se seve zgodi, da nastane iz takega poročila precej obširen roman, ponavadi so poročila pa že zastarela in ne vzbujajo več tiste pozornosti in zanimanja, ki bi ga morala. Zato je v takih in podobnih slučajih urednik večkrat prisiljen deliti članek v več delov, ker bi sicer zavzel dopis n. pr. pol strani. Hvaležni smo tudi tem dopisnikom za dobro voljo in sodelovanje, toda ljubši bi nam bilo, če bi dopisniki pošiljali vsako novico kar sproti uredništvu. Na ta način bi s skupnimi močmi lahko ustvarili še bolj pestro domačo stran, ki jo čitatelji najrajši prebirajo. V naslednjem pa še nekaj odgovorov našim sodelavcem:

J. S. Zelo smo se razveselili po daljšem času Vašega dopisa. Toda na žalost ga ne moremo objaviti, ker ni več aktualen in smo v našem časopisu že večkrat obravnavali stvari, ki jih navajate v Vašem članku.

H. Z. Pozdravljamo Vas kot novega dopisnika in Vam želimo v novem letu pri dopisovanju mnogo uspeha.

M. H. Upam, da se boste po praznikih, bodisi v prozi ali rimi, spet oglašila.

M. P. Hvala lepa za poročilo, katerega vedno težko pričakujem. Čudim se Tvoji točnosti in hitrosti. Kar tako naprej! Zadevo zaradi duhovniškega jubileja sem vzel na znanje.

A. P. Poročilo je v današnji številki.

M. A. Vabilo je objavljeno. Iz tehnično-uredniškega vidika Ti pa glede oblike tokrat nisem mogel ustreči.

Ob koncu želi vsem dopisnikom, sodelavcem in bralcem vesele in milostipolne božične praznike ter prav srečno in uspešno novo leto vaš
A. S.

RED SLUŽBE BOŽJE V SLOVENSKI CERKVI V CELOVCU med božičnimi prazniki:

23. decembra, četrta adventna nedelja: ob pol 9. uri božja služba. Med božjo službo priložnost za spoved. — Ob četrta na 5 popoldne rožni venec, litanije in blagoslov.

24. decembra, svetí večer: od 23.30 (ponoči) naprej priložnost za spoved. — Od 23.45 petje božičnih pesmi. — Opolnoči slovesna sv. maša polnočnica s skupnim sv. obhajilom vernikov.

25. decembra, svetí dan, praznik rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa: ob 8. uri tiha sv. maša (druga božična, pastirska). — Ob pol 9. uri tretja božična sv. maša (peta). — Popoldne ob četrta na 5 rožni venec, ob pol 5 pete litanije in blagoslov.

26. decembra, praznik sv. Štefana, prvega mučenca: ob pol 9. uri sv. maša. — Popoldne ni blagoslova.

30. decembra, nedelja v božični osmini: ob pol 9. uri božja služba. — Popoldne ob četrta na 5 rožni venec, ob pol 5 litanije in blagoslov.

1. januarja 1957, praznik Obrezovanja Gospodovega. Novo leto: ob pol 9. uri peta sveta maša. — Popoldne ob četrta na 5 rožni venec, litanije in blagoslov.

GORENCE

Pogrešamo dušnega pastirja

Lepo in prijetno je bilo v naši fari, ko so bivali v naši središču. g. Vilko Pipp. Toda marsikaj se je od tega časa že spremenilo. Prav pristrčno se jim farani zahvaljujemo za ves trud in delo tekom let župnikovanja med nami.

Odkar so nam vzeli dušnega pastirja, plava čoln šminkavke fare še vedno sam brez veslača po nevarnem svetovnem vodovju. Prihajajo sicer g. župnik iz Rude in smo jim hvaležni, da toliko skrbijo za nas, toda vidimo, da je za nje to delo zelo na-

Pri nas na Koroškem

porno, sploh pa pozimi. Vendar pa imamo upanje in molimo v ta namen, da bi dobili čimprej svojega duhovnika. Do tega časa pa smo prepričani, da bo vodil naš farni patron sv. Miklavž varno čoln naše fare in našega življenja preko vseh nevarnosti.

Smrt nam letos prizanaša,

čeprav se nagiba leto že svojemu koncu. Imeli smo šele en smrtni slučaj. Daleč naokoli poznani zidar Huber Tonej se je podal na Martinovo nedeljo v Šmartin, kjer ga je doletela smrt. Njegov brat, ki se je nahajal takrat ravno v bolnici, ga je pustil prepeljati domov. Velika množica ljudi mu je izkazala zadnjo čast. Toneta bomo pa tudi pogrešali, ker ni hiše pri nas, kjer bi Tone ne delal zidarska dela.

Pridno zbiramo za zvonove

Zadnji čas je že, da se tudi mi pobrigamo za nebeske klicarje. Skoraj vse fare so si jih že nabavile, mi pa do sedaj, poleg vseh drugih opravkov, nismo prišli do tega. Tudi rajni Tone je pred svojo smrtjo daroval lep znesek za nove zvonove. G. župnik Pirker so mu ob odprtem grobu obljubili, da se mu bo zvonilo četrta ure, ko bomo dobili zvonove.

MALA VES PRI GLOBASNICI Vaško življenje

Kakor nas že ime vasi izda, je naša vas majhna. Nekdaj je morala biti majhna, sicer ne bi dobila tega imena. To pa danes ne drži več, kajti na vse strani, kamorkoli pogledaš, rastejo nove hiše, tako da je Mala ves postala že večja kot pa marsikatera druga vas, ki ne nosi tega imena. „Kje pa se nahaja pravzaprav Mala ves?“ bo morda kdo vprašal. Podjuncani vedo, da se nahaja med Štebnom in Globasnico. Z ozirom na to, ker vas stalno raste, se bodo v par letih vse tri vasi — Šteben, Mala ves in Globasnica — skupaj držale in potem bo verjetno tukaj nastalo glavno mesto Podjune.

Življenje pri nas poteka lepo mirno. Z letošnjimi pridelki smo še kar zadovoljni. Tudi kulturno se pri nas precej udeležujemo. Naša mladina prav rada sodeluje pri odskih nastopih ali pri narodnem pevskem zboru v okviru Katoliškega prosvetnega društva. Kljub temu, da je šlo letošnjo jesen nekaj članov pevskega zbora v Svico, se zbor lepo razvija.

Ko gledamo ob zaključku leta nazaj, smo opazili, da smo spreviedeli nekaj posebnega, kar hočemo danes popraviti. Pred meseci že se je poročila Marica Gregorič, pd. Homrova v Mali vesi, ki je ena najboljših igralk in pevk v fari, s Francem Markitz, bratom bogoslovca Janeza Markitz, ki bo v Veliki noči posvečen v novomasnika.

Marico poznamo vsi prav dobro kot pošteno in pridno dekle. Ni se odigravala v Globasnici skoraj nobena kulturna prireditev, pri kateri ne bi sodelovala tudi Marica, bodisi pri igri ali pri pevskem zboru. Bila je več let tudi navdušena cerkvena pevk.

France pa je priden in sposoben zidar, ki si je postavil na meji med Štebnom in Malo vesjo lep dom, kamor je pripeljal svojo mlado izvoljenko. Tudi on je stal vedno v vrstah naših kulturnih delavcev in rad po-

magal, kjerkoli se je pojavila potreba. Želeli bi, da bi se temu delu tudi sedaj, ko sta združena, ne odtegnila.

Farani želimo mlademu novoporočenemu paru še tem potom naknadno vse najboljše, mnogo sreče in obilo božjega blagoslova. Čestitkam se pridruži še posebno odbor Katoliškega prosvetnega društva v Globasnici in Kulturna zveza v Celovcu, ki se jima lepo zahvali za vse delo na kulturno-prosvetnem polju.

DOBERLA VES

Te dni smo pozdravili v Doberli vesi mladega inženirja SVITKOTA SIENČNIKA, ki je končal svoje študije na tehnični visoki šoli z alektalstvo v Aachenu v Zapadni Nemčiji. Pristrčno čestitamo in mu želimo prav mnogo uspehov v zraku in na zemlji.

VSEM NAROČNIKOM, SOTRUDNIKOM IN BRALCEM „NAŠEGA TEDNIKA - KRONIKE“ BLAGOSLOVLJENE BOŽČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO! — VSEM DOPISNIKOM PRAV PRISTRČNA HVALA ZA SODELOVANJE Z ISKRENO PROSNJO, DA NAM OSTANETE ZVESTI SODELAVCI TUDI V LETU 1957.

Uredništvo in uprava

ŠT. VID V PODJUNI

Obilo srečel

Dne 19. novembra je bila v Št. Primožu poroka in ženitovanjsko slavlje v ožjem družinskem krogu. Poročila sta se namreč Fr. Škof, pd. Furvanov v Gluhem lesu in Ančka Cugvič, pd. Strnišnikova v Rikarji vesi. Novoporočenemu paru želimo vse najboljše na skupni življenjski poti.

Smrtni slučaj in nesreče

Dne 22. 10. je bil v Št. Vidu pogreb rajne Fidove matere Marije Kuster iz Dvora. Dosegla je visoko starost 90 let. Dne 29. 10. pa smo pokopali staro Odelovo mater Katarino Brumnik na Proboju.

Tudi nesreče zadnje čase pri nas niso počivale. Tako smo dne 11. novembra zanesli k večnem počitku Vida Slanič — Cipeja v Mlinčah, ki se je v četrtek prej smrtno ponesrečil, ko sta trčila z motornimi kolesi skupaj s sinom Hanzijem. Peljala sta se eden na delo, drugi pa od dela domov. Oba — sin in oče — sta bila zaposlena v celulozni tovarni na Reberci. Tragični dogodek je vzbudil v vsej okolici globoko sočutje in sožalje s prizadetimi.

Istega dne se je smrtno ponesrečil 24-letni Zdobčev sin Franc Pekec iz Proboja. Nezgoda se je pripetila na državni meji v bližini Vrata-Megvarje. Brata Franc in Vid sta se peljala z motornim kolesom iz Italije domov. Med vožnjo sta se zaletela v drevo in padla: Franc se je smrtno ponesrečil, Vid pa je zadobil težke poškodbe.

Dne 29. novembra je bil pogreb Jakoba Hobel, Kozlovega očeta v Spodnjih Vina-rah. Vse te rajne smo spremljali na farno pokopališče. Rajnega Cipeja pa je spremljala na zadnji poti tamošnja tovarniška godba iz Reberce, Zdobčevega Franca pa godba Leitgebove tovarne, kjer je bil zaposlen. Pri ostalih so se poslovili od rajnih cerkveni pevci z žalostinkami, od vseh pa naš dušni pastir — posebno tolažilno še ob pogrebi obeh žrtev prometnih nesreč. Vsem rajnim želimo večni mir, žalujočim sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

SELE

V dvorani farnega doma

je zadnje čase precej življenja. Miklavž ima Selane posebno rad, kajti prišel je med nje že v nedeljo 2. dec., ko je prosvetno društvo uprizorilo znano, a vedno mikavno opereto „Miklavž prihaja“. Tokrat je obdaroval na-

Naše prireditve

VABILO

KAT. PROSV. DRUŠTVO „DANICA“
V ŠT. VIDU V PODJUNI

vabi vse prijatelje odrskih nastopov na

Božično prireditev,

ki bo v nedeljo, dne 23. decembra ob pol 3. uri v prosvetni dvorani pri VOGLU v ŠT. PRIMOŽU.

Na sporedu je igra „VRNITEV“ — drama v 3 dejanjih, in nastop domačega moškega zbora pod vodstvom Hanzija Kežerja.

Vse prav iskreno vabi društveni odbor in igralci.

VABILO

FARNA MLADINA IZ ŽELEZNE KAPLE pristrčno vabi na igro „Z LASTOVKA-MIT“, ki bo v nedeljo, dne 23. decembra 1956 ob 12. uri opoldne in na praznik sv. Štefana, dne 26. decembra 1956 v Farni dvorani v Železni Kapli. Igra je zelo lepa in so prav pristrčno vabljeni vsi, ki so ob resnih dneh potrebni zdravega razvedrila.

še malčke. Na praznik 8. dec. dopoldne smo proslavili Brézmadežno s poučnim prizorom „Vitez naše ljube Gospe“ in igrice „Slepa grofičina“. Popoldne je med zbranimi društveniki vdrugeč nastopil Miklavž, da jih pohvali, posvari in obdaruje, kakor so pač zaslužili. Bile so prijetne ure v neprisiljeni družabnosti. Naslednjo nedeljo so šli igralci gostovat v Šmarjeto, doma pa nas je romarski vodja p. Jakob s slikami povedel na romanje v Lurd in Fatimo. Kaj bomo zdaj kmalu spet videli na odru, pa sporočimo prihodnjič!

BAJTIŠE

Smrtno se je ponesrečil na praznik 8. decembra 72-letni čevljar in rentnik Jožef Male. Na Rute je popoldne nesel čevlje in se zvečer vračal domov. V mraku in temi pa je najbrže zgrešil pot in je strmoglavil nad 100 m globoko ter vsled hudih poškodb takoj mrtev obležal. Našli so ga v nedeljo popoldne, v torko dopoldne pa je bil pogreb. Vdovi Heleni izražamo ob nepričakovani izgubi moza iskreno sožalje, pokojnik pa naj počiva v miru!

IZ ŠMIHELSEKE FARE

ŠMIEL PRI PLIBERKU

Miklavževanje

Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu je pripravilo tudi letos miklavževanje. Dne 8. decembra smo se spravili velik in mali, — posebno pa so prihitele matere — da bi videle svoje male angelčke v nebeskem dvoru, kako znajo lepo rajati in peti. Prav veseli smo bili tega prizora ter hvaležni gospodu kaplanu Nemecu, ki je pripravil male tako lepo za odrski nastop. Nekateri so pokazali v svojem nastopu, da bodo dobri igralci, pa tudi dobre pevke bodo izšle iz teh vrst. Ni se nam treba bati — še bomo peli.

Miklavž prihaja. Angelci so imeli dosti dela, še več pa sv. Krišpin, ki pripravljajo darove za male otroke v nebesih!

Parkljev koš je bil naslov naslednje igre. To igro so prav lepo podali otroci in vlogge so bile dobro zasedene. Prav posebno smo se čudili Klokarcem Ivančku, ki je tako naravno podal lenuha v postelji in paglavca, ki vodi vse za nos s svojo namišljeno boleznijo, kot bi bil v resnici lenuh, pa ni, saj je priden in točen ministrant, ki zgodaj zjutraj vstane. Lenčka Čebul pa je s svojim nastopom pokazala, da ni prvič na odru in se je lepo uživala v vlogi dobrega angela varuha, ki joče nad porednostjo svojega varovanca in se z njim veseli vsake zmage.

Ob koncu je Miklavž prišel: nekatere hvalil, druge pa grajal, kakor je pač kdo zaslužil. Delil je darove pridnim, malim in velikim. Seveda je bilo pri tem tudi marsikatero razočaranje. Miklavž že dobro ve, kateri otroci so doma pridni in kateri ne ubogajo ter ne molijo. Zato so bili pa tudi darovi primerni.

Poboljšali se bomo, da bo božiček nas tem bolj bogato obdaroval. Vam malim igralcem pa kličemo: Na svidenje o Božiču! Takrat se zopet pokažite angelčki mali in nam prinesite nekaj božičnega veselja v naša srca, da bomo doživeli pravo božično razpoloženje.

Fatima in Lurd v slikah

Preč. gospod p. Jakob Vučina je kazal pri nas v Šmihelu v Šercerjevi dvorani skiop (Nadaljevanje na 8. strani)

POGLED NAZAJ

Zapadna in Srednja Evropa

Našim gospodinjam

(Nadaljevanje z 2. strani)

Poljskem in Madžarskem so se pojavili tudi nevarni znaki nemira v Vzhodni Nemčiji. Izbruh upora po madžarskem vzgledu v Vzhodni Nemčiji bi pomenil za svetovni mir vse drugačno nevarnost, kot je bila ogrska vsaja. Med Madžarsko in zapadnim blokom namreč leži nevtralna Avstrija, ki je

Drugače bi bilo v Nemčiji, kjer se na mejni črti med obema conama stikajo sovjetske in ameriške čete, kjer bi upor v vzhodnem delu Nemčije vzdramil brate na zapadu, da storijo nekaj, kar bi utegnili svet pahiti v novo vojno. Zato je ob prvih znakih nemira zapadnonemška vlada sama po svojih vidnih in nevidnih kanalih zastavila ves svoj vpliv, da ni prišlo v Vzhodni Nemčiji do hujših izgrediv. Toda problem ostaja nerešen, in če trpi en ud, čuti to vse telo. In danes to ni samo zapadna Nemčija, ampak Evropa in svet sploh.

Avstrija

Prvo leto politične neodvisnosti ter mednarodne nevtralnosti je za nami. Na splošno moremo reči, da smo preizkušnje tega leta dobro prestali. Tudi v svobodi je mlada avstrijska demokracija ostala trdna in vladna koalicija obeh največjih strank je po državnozbornih volitvah spomladi bila zopet vzpostavljena. Te volitve niso prinesle nobene bistvene spremembe.

Na splošno moremo reči, da zmernemu konzervativizmu, ki je pripravljen na kompromise za delno podržavljenje osnovnih gospodarskih panog, odgovarja pri socialistih premik od radikalnih razredno bojnih in antiklerikalnih stališč bolj proti sredinskim postojankam. Vprav zato je bilo moč ohraniti sodelovanje obeh strank v vladi, v očitno splošno dobrobit. V gospodarstvu se je OeVP tudi v svobodi po državni pogodbi sprijaznila s stanjem, ki ga je bila ustvarila desetletna zasedba po zapadnih in vzhodni zmagovalcih in treba je priznati prirojeni avstrijski nadarjenosti za dobro upravo in kompromis, da so odgovorni možje na državnem krmlu znali iz obeh sistemov izbrati za naše razmere najprimernejšo kombinacijo obojnih elementov.

Sodelovanje obeh strank ter notranje politični mir — kljub manjšim sporom — sta obilni ameriški pomoči in pridnosti avstrijskega prebivalstva ustvarili v državi veliko gospodarsko blagostanje. Rožnati pogled v bodočnost zastira samo vprašanje, kako vskladiti cene s plačami ter preprečiti inflacijo.

Tudi na duhovnem področju je prišlo do razveseljivega pomirjenja. Vprav v tem pogledu je v decembru tega leta bilo na občnem zboru socialistične stranke slišati preudarne glasove, ki pričajo, da je vodstvo stranke odločeno pospraviti s preostanki preteklosti žalostnega spomina. Tako je bilo prvič slišati iz ust odgovornih funkcionarjev pripravljenost, urediti s katoliško Cerkvijo vprašanje konkordata, cerkvene poroke, verskega šolstva in drugih vprašanj, ki so v minulih letih obremenjevali odnose med socialisti in Cerkvijo. Kako daleč so od nas časi nekdanjega „avstro-marksizma“.

Vprav dogodki na Madžarskem so Avstrijcem znova v vsej jasnosti in neposrednosti predložili prednosti, ki jih ima pot, ki so jo s tako srečno izbiro ubrali leta 1945 in po njej vztrajno hodili v minulem letu.

Italija

V minulem letu je dežela na apeninskem škornju bila deležna splošnega zapadno-evropskega blagostanja in kronična brezposelnost se je nekoliko zmanjšala.

Tudi v političnem pogledu je zaznati znatno okrepitev demokracije. Toda to bolj zaradi zunanje političnih dogodkov, kot iz notranjega izboljšanja položaja. Upor na Madžarskem je zadal težak udarec italijanskemu komunizmu, ki je bil najmočnejši v zapadni Evropi. Velika, nad 2 milijonov članov broječa organizacija, ki je dotlej poslušno izpolnjevala povelja iz Moskve, se je začela krhati in to prav tam, kjer bi naj bilo jedro njene moči, pri delavstvu. Volitve v obratne svete v Severni Italiji so pokazale znatno nazadovanje komunističnih sindikatov, pa tudi število bralcev komunističnega časopisa je tako padlo, da je vrsta dnevnikov morala prenehati izhajati.

Jugoslavija

V minulem letu je Jugoslavija nadaljevala svoj riskatni „ples na vrvi“ med obema svetovnim blokom.

V notranji politiki ni bilo posebnih spre-

memb. Napovedano pospeševanje poljedelstva v minulem letu kljub znatnim denarnim sredstvom, ki so bila investirana na tem področju, ni prineslo zaželenega zvišanja poljedelske proizvodnje, ampak celo znižanje za 12 odst. v primeri z lanskim letom, kot je priznal sam gospodarski minister Vukmanović v svojem ekspezuju pred parlamentom. Povečala se pa je industrijska proizvodnja ter zunanja trgovina. Da nadomestijo primanjkljaj živil, bodo znatne količine (tretjino celotnega uvoza) nabavili v inozemstvu, za kar so Združene države že odobrile znatno vsoto kot brezplačno gospodarsko pomoč. V debati o gospodarskem načrtu za prihodnje leto so številni govorniki poudarili, da ostaja vprav ozdravljenje kmetijstva ter uravnoteženje celotnega gospodarstva glavni problem naše južne sode. So pa še tudi drugi problemi, ki jih je izbruh madžarskega upora postavil pred jugoslovanske državnike, pa o njih niso razpravljali v parlamentu.

Ni pa čakala Jugoslavija splošne uresničitve svoje teorije o „različnih poteh k socializmu“, ki jo je Beograd v minulem letu z veliko energijo oznanjal. Ko so izbruhnili nemiri v satelitskih državah, je moskovska vlada pripisala tej jugoslovanski teoriji krivdo za upore. Prijateljstvo med Moskvjo in Beogradom, ki je bilo vzpostavljeno z velikim trudom in dolgimi potovanji mogočnikov med obema prestolicama, se je zelo

Blagoslovljene božične praznike

ter srečno novo leto osem slovenskim kmetom

Kmečka gospodarska zveza

skalilo. Ko so se pojavile sovjetske čete na Madžarskem, Romuniji in Bolgariji, je Jugoslavija ojačila vojaške posadke na svojih vzhodnih mejah. Politika „lastne poti“ med obema blokom se je izkazala kot tvegan šport.

Amerika

Če moremo v Zapadni Evropi govoriti o sorazmernem blagostanju, pa ima ljudstvo Združenih držav za seboj izrazito leto obilja, kot ga v svoji zgodovini še ni doživelo.

V zunanji politiki se Amerika le počasi vživlja v vlogo prve sile na svetu, ki ji po njeni vojaški in gospodarski moči gre.

Predsedniške volitve so prinesle ponovno zmago republikancu Eisenhowerju, v parlamentu pa zmago njemu nasprotni stranki demokratov. Povprečni Amerikanec se je ponovno odločil za Eisenhowerja, ker mu njegova povezava z gospodarskimi krogi zagotavlja skrb za nemoten gospodarski razvoj ter štednjo, kar pomeni omejitve davkov. Poleg tega so tudi burni dogodki v drugi polovici leta napotili ameriške volilce, da dajo zaupanje generalu, ki se na vojaške zadeve „spozna“.

Bliznji in Daljni vzhod

Bliznji vzhod s svojimi številnimi arabskimi državami, med katere se je zajedel Izrael, je bil v minulem letu glavno ognjišče nemira na svetu. To pa ne samo zaradi tam obstoječih nasprotij, temveč tudi zato, ker je vpliv Anglije, ki je zadnjih sto let tam vedrila in oblačila, upadel. Deloma kot pozna posledica izčrpanja v minuli vojni, deloma pa zaradi vedno močnejšega porasta arabskih nacionalističnih gibanj. Med Sovjetsko zvezo in Ameriko se je začel boj za vpliv v tem prostoru.

Ta prostor je važen zato, ker skozi njega (Suez) vodi najkrajša pot iz Evrope na Daljni vzhod in drugič, ker se tu nahajajo najbogatejša ležišča petroleja.

Zgodovina se večkrat ponavlja. Stari Rimljani so bili izpodrinili Grke; po razpadu vzhodnorimskega cesarstva so ta ozemlja zasedli Turki; Angleži in Francozi so izpodrinili Turke, danes se pa Amerikanci pripravljajo, da stopijo na mesto Angležev in Francozov.

Na Daljnem vzhodu pa se je iz poraza vzdignila Japonska. Po vojni je najprej dosegla mirovno pogodbo z zapadnimi velesilami, pred nekaj meseci pa je podpisala mir tudi s Sovjetsko zvezo in pred nekaj tedni je bila sprejeta v Združene narode. V svetovno-politično areno je stopila nova velesila.

Skupina „nevtralnih“ azijsko-afriških držav pod vodstvom Indije pa se je trudila, da ostane izven vojaških blokov. Vsaka izmed

Na božično okrašeno mizo postavimo tudi bolj izbrano kosilo. Kaj, če bi enkrat postavili takle jedilnik:

1. Goveja juha z mesnimi zavitki;
2. Svinjska pečenka v mrežici s kislim zeljem in opečenim krompirčkom;
3. Kompot iz suhih češpelj in jabolk;
4. Božična torta;
5. Črna kava.
- II. 1. Omletni rezanci v goveji juhi (fridati);
2. Dunajski zrezek s krompirjevim pirejem ali dušenim rižem — zraven solata iz stročjega fižola v kozarici in endivija;
3. Mešan kompote;
4. Piškotna rolada;
5. Vino.

Manj znani recepti za prvi jedilnik: Mesni zavitki za govejo juho. Potrebujete testo: ¼ kg moke, 1 jajce, malo vode; nadev: ¼ kg ostankov pečenke, govedine ali pljuč, 1 jajce, drobtine in začimbe.

Iz jajca, moke in malo vode naredi testo kot za mehke rezance, ga prav tako tanko razvaljaj in nanj polagaj iz nadeva za lešnik debele kroglice za dva prsta od roba in dober prst narazen. Okrog nadeva pomazi z oljem, testo pripogni čez nadev, ob nadevu malo stisni in z obodcem ali z nožem

razreži zavitke in jih zakuhaj v vrelo vodo. Kuhaj 20 minut. Nadev: Meso drobno zreži ali zmelji in ga v masti na zarumeneli čebuli z drobno zrezanim peteršiljem prepraži in postavi na hladno. Hladnemu pri-mešaj jajce, prideni malo drobtin in 3 žlice mleka ali juhe, drobno zrezanega majarona, popra, limonove lupinice, in če je teeba, malo posoli. Vse to zmešaj in oblikuj majhne kroglice, ki jih polagaj na testo.

Take vložke lahko daš na mizo kot samostojno jed.

Božična torta. Potrebujete: 5 dkg masti, 2 rumenjaka, 1 žlico medu, 30 dkg moke in ¾ zavitka pecilnega praška, 15 dkg sladkorja, 1 zavitek vanilijevega sladkorja, ¼ l vode, sneg dveh beljakov. Za nadev: zmlete orehe, nekaj punčevega izvlečka (Punschessenz, nekaj rozinov, drobno zrezane fige, dateljne ali kaj podobnega za nadev — lahko dobra marmelada).

Priprava: Mast, rumenjake in med dobro zmešaj, dodaj s pecilnim praškom pomešano moko, vanilijev sladkor, v vodi raztopljen sladkor in nazadnje sneg dveh beljakov. Pečeno torto drugi dan dvakrat prerežemo in obložimo z nadevom. Povrhu jo namažemo z marmelado in posujemo z orehi. Namesto nadeva iz zrezanih dateljnov, fig in rozin lahko uporabimo marmelado. Če hočemo lepo belo torto, jo namesto z marmelado oblijemo povrhu z belo glazuro. Beljakova glazura: 10 dkg presejanega sladkornega prahu (Staubzucker) in velik be-

njih ima še obilico težkih notranjih vprašanj, kot revščina, gospodarska zaostalost, analfabetizem, ki jih v minulem letu niso mogle rešiti.

Vzhodna Evropa

Ko letos Zapadna Evropa praznuje božič v znamenju blagostanja, ki ga najbolje po-očitujejo bogato obložene božične mize tudi pri najširših slojih prebivalstva, kupi daril pri jasicah ali pod božičnim drevesom, je pa na vzhodu slika drugačna.

Na Poljskem letos že ne bo več „dedka Mraza“ — komunističnega konkurenta krščanske Božice, ampak bodo rojstvo božjega Sina praznovali zopet z zvonovi in polnočnicami.

Pač pa bo dedek Mraz še hodil po Sovjetski zvezi in ostalih vzhodnoevropskih satelitih. Toda na Madžarskem ga bodo morali čuvati sovjetski tanki in tudi v Bolgariji in Romuniji ne bo nič bolje sprejet. Sicer pa nič čudnega. Kot „božični mož“ na zapadu ima tudi „dedek Mraz“ velik koš, le da je ta letos — prazen. Služi mu kvečjemu zato, da iz satelitskih držav kaj odnese. Zato je pa njegov koš tudi zelo zajeten in trebušast.

ljak z metlico stepamo, dokler ni masa zgoščena.

Mlečna glazura: 15 dkg presejanega sladkorja mešamo z dvema žlicama mrzlega mleka tako dolgo, da je gladko. Na torti lahko upodobimo božično svečko, zeleno vejico ali napišemo s čokolado na belo površino: Vesel Božič!

Črna kava: Za 1 liter vode zmelji približno 2 pesti prave kave. Ko vodo pristaviš, deni v mrzlo vodo zaradi barve kosček cikorijske. Ko ta voda dobro zavre, stresi vanjo zmleto kavo, z zajemalko premešaj, pusti, da samo enkrat zavre in jo takoj odstavi. V kavo vlij žlico mrzle vode. Pusti, da malo stoji, sladkaj jo in serviraj.

Zdaj pa želim vsem dragim bralkam — gospodinjam prav lepe praznike. Naj se na vso Vašo družino razlije milost in ljubezen božjega Deteta! Vzemite si čas za svoje drage, posebno za malčke. Zberite se z njimi okrog jasic, zapojte skupaj božično pesem, povejte jim zgodbo iz svetega pisma. — Potem ko boste imele čas, pa sedite k papirju in pišite, kaj bi rade še imele v gospodinjskem kotičku.

Lep pozdrav!

Obračun Okrožne bolniške blagajne

Dne 10. decembra je bil v Celovcu občni zbor koroškega okrožnega urada za zavarovanje delavcev in nastavlencev. Zasedanju je prisostvoval tudi deželni podglavar Krassnig ter predstavnik osrednjega urada na Dunaju, dv. svetnik dr. Steinbach.

Dr. Steinbach je uvodoma orisal težko stanje, v katerega je zašlo avstrijsko bolniško in nezgodno zavarovanje v minulem letu.

Proračuni bolniških blagajn za prihodnje leto predvidevajo znaten deficit. Deloma je vzrok za to napeto finančno stanje v tem, ker nekatere bolniške blagajne se niso držale zakonitih določil glede zavarovalnih prispevkov, deloma pa tudi v tem, ker so izdatki za rentnike ter svoje vojnih žrtev znatno narasli, dočim prispevki teh kategorij zavarovancev niso odgovarjali zanje izdanim vsotam na zdravilnih, oskrbi in drugih stroških. Izrazil je upanje, da bo ta zadeva v novem letu preurejena. Narasli so tudi stroški za zdravniške honorarje, zdravila in oskrbo po bolnicah. Čeprav zdravniki ponovno zahtevajo zvišanje honorarjev, bo ureditev tega vprašanja morala upoštevati dejanski finančni položaj bolniških blagajn.

Predsednik nadzornega odbora dr. Weissmann pa je v svojem poročilu ugotovil, da je bilo minulo poslovno leto izrazito leto splošne gospodarske konjunktore. Število zavarovancev je preseglo vsa prejšnja leta in skupni znesek prispevkov se je zvečal za 10 odst. Vendar je pa koroška bolniška blagajna zaključila to poslovno leto z okrog 1 milijonom šil. deficita (izgube), ker so se izdatki povišali za 20,7 odst. Izdatki so dosegli skupno vsoto 105 milijonov šil. Od tega so dobili zdravniki 19 mil., za zdravila so porabili 15 mil., za bolniško oskrbo 20 mil., za bolniške in družinske podpore 21 mil. in podpore materam 6 mil., za nego zobovja in drugo 11 mil.

Proračuni za prihodnje leto so bili odobreni in ob zaključku je predsednik g. Schmid pohvalno omenil delo uradništva in nameščenstva bolniških blagajn, ki so se potrudili, da so v redu opravili povečano množino dela.

Sovjetska zveza

Tudi za narode Sovjetske zveze nima dedek Mraz veselih presenečenj in daril. Po Stalinovi smrti je policijski teror sicer nekoliko popustil, vendar se obljube sovjetskih oblastnikov po zvišanju življenjskega standarda niso izpolnile. Industrijska proizvodnja se je na oborožitvenem sektorju znatno zvečala, zato pa je proizvodnja potrošnih dobrin za široke ljudske množice še daleč nezadostna. Tudi v minulem letu sovjetska vlada ni znala rešiti svoje ostre poljedelske krize.

Lani smo doživeli „destalinizacijo“, ki bi naj pomenila vsaj delno osvoboditev širokih mas v Sovjetski zvezi in satelitov izpod nežnosnega policijskega terorja, ki je vladal pod Stalinom, toda nenadoma so se morali zopet povrniti k starim metodam. Pokazalo se je, da je tudi svoboda nedeljiva, to je, da jo ljudstvo hoče v celoti, ali pa si jo samo vzame, če more. Sovjetski vrhovni voditelji na minulo leto ne morejo gledati s posebnim veseljem, kajti vprav v tem letu se je zamajal ves njihov imperij, ki ga drži pokonci le še nasilje. Tudi mednarodni komunizem je zašel v težko krizo.

Mir ljudem na zemlji . . .

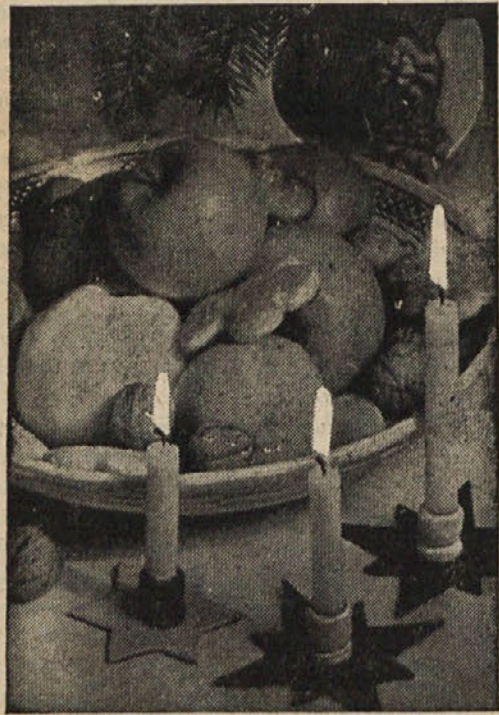
V veselem zvoku so zapeli zvonovi in orgle so s polnim glasom zadonele v polnočni mir. Na nebu se je utrnila zvezda in posvetila od vzhoda do zahoda ter naznanila ljudem Kristusovo rojstvo. V revnem domu je pokleknila pred jaslice zbrana družina in v vroči molitvi prosila: „Svoj mir nam daj, mir, ki ga svet ne more dati!“

O, kako lepi so ti dnevi, ko se zbirajo naše družine ob jaslicah. Nikdar ni v družini toliko odkrite ljubezni, toliko odpuščanja in razumevanja, kot prav v božičnih dneh. Hiša diši po kadilu in poticah. Vse je nekam svečano in tajinstveno. Družine obhajajo praznik rojstva Gospodovega, praznik Luči, ki je prišla na svet, da razsvetli temo. Kako lepi so ti dnevi. Če redkokdaj v življenju, za Božič si želi vsakdo domov, pa če je dom še tako skromen in preprost. Božič je pač praznik družin in ga brez družine ni mogoče praznovati. Vprašajmo se, ali bo tudi naš Božič praznik miru in sprave. Bomo li imeli v sebi toliko moči, da bomo zatrli človeške strasti in iz srca odpuščali vsem, da bo tudi nam odpuščeno? Bo li v nas toliko božičnega duha, da bomo mogli razumeti glas angelskega petja na betlehemske poljanah „mir ljudem na zemlji, ki so blage volje?“

V teh mislih praznujmo vsak po svoje morda bil nekda. Veliko je ravno letos ljudi, ki Božiča ne bodo preživeli ob domačih jaslicah. Daj Bog, da bi tudi ti občutili v svojih srcih mir božičnih praznikov.

„Angelsko petje se sliši v višavi, mili Zveličar nocoj se rodi . . .“ V dar mu podajmo srce pošteno, srce brez greha, polno ljubezni in sprave, da bo Božič povsod, v cerkvi, v družinah in srcih. Pripravimo svoje hlevčke in ne pozabimo prižgati svetilke ljubezni. Potem bodo božični prazniki tudi za nas prazniki veselja in tihe sreče, prazniki angelskega speva: „Mir ljudem na zemlji!“

V teh mislih praznujmo vsak po svoje in s svojimi svoj Sveti večer, da bo poln blagoslova za nas, pa tudi za tiste, ki so ga z nami vred potrebni.

Sveti zvezda

SVETI ZVEZDA MILA,
DA BOŠ VSE VODILA
K JASLICAM NOCOJ!
ROD ČLOVEŠKI POJ!

SVETI ZVEZDA LEPA,
DA TE DUŠA SLEPA
V GREHU SPET UZRE!
MOLI ZDAJ SRCE!

SVETI ZVEZDA VEČNA,
DA V NEBESA SREČNA
SVETIŠ NAM NEKOČ!
SVETA, SVETA NOČ!

Valentin Polanšek

NAROČITE „VERO IN DOM“!

S prvo številko novega letnika bo začel izhajati v tem kulturnem mesečniku izviren roman Valentina Polanška. V njem vas bo koroški pisatelj povedel v kraljestvo Obirja.

Poleg tega romana boste našli v glasilu še mnogo domačega čtiva: črtice, narodopisno blago izpod peresa prof. dr. Pavla Zablatnika, pregled o prosvetnem delovanju na Koroškem, Goriškem in Tržaškem, paberke iz svetovnega kulturnega ustvarjanja, razne nasvete za naše gospodinje ter še mnogo drugih zanimivih prispevkov.

V vsako družino „VERO IN DOM“!

Miklavževanje v Št. Lipšu

Tudi pri nas smo imeli miklavževanje, ki je zelo lepo uspelo. Na dnevnem redu smo imeli opereto „Miklavž prihaja“, ki je sicer že precej znana, toda je vsako leto zanimiva in vzbuja pozornost pri občinstvu. Igralci so se letos kar dobro odrezali.

Pavle Rožman, pd. Ligočev Pavle iz Globasnice je nam dobro poznan vsem in je tudi pri nas v Št. Lipšu priljubljen. Zato ni nič čudnega, da smo ga naprosili za Miklavža, ki je svojo vlogo dobro rešil. Za vsakega ima primerno besedo in njegov humor ustvari v dvorani veselo razpoloženje. Zato se mu Št. Lipšani prav lepo zahvaljujemo.

Vlogo luciferja pa je igral naš domači še bolj skriti talent in humorist Gerhart Prešern, pd. Primov. Zelo rad je hodil na vaje in upamo, da se bo še večkrat prikazal na odru. Kar korajžno naprej!

Vlogo Krišpina - nebeškega čevljarja - je dobro rešil naš štrekelnov Francej. Ker je Francej v resnici izučeni čevljar, je bila vloga še tembolj posrečena. Rekel je: „Če bo pa za parklje preveč dela, bo pa še moja

kneftra pela.“ Prosili bi ga, da bi tudi v bodoče sodeloval pri naših prireditvah.

Pa še krojač se je prav dobro odrezal. Kdo bi si mislil, da tiči v Martinovem Tončku takšen talent. Bil je namreč prvič na odru in je svojo vlogo dobro rešil. Tudi Lampelnovega Nužja in Lepovnikovega Eriha ne smemo pozabiti.

Lampelnova Zofi pa je igrala izvanredno lepo nebeškega Koderčka in z njenim lepim glasom pokazala tudi pevski talent. Čestitamo pa v prvi vrsti našim malim angelčkom in porednim parkeljčkom, ki so tako krasno izvedli svoje plesne točke.

Prav iskreno se zahvaljujemo tudi našemu preč. g. župniku Kristu Sriencu za njegov lep nagovor ob začetku kulturne prireditve, kakor tudi našemu organistu Hermanu in njegovi ženki Marici za ves trud, ki sta ga imela z otroki. Prosili pa bi g. organista, da bi nam še večkrat pripravil kakšno kulturno in družabno prireditev ter poskrbel tudi za duševno hrano v našem kraju.

Ta prireditev je nam jasno pokazalo, da se nahajajo tudi v Št. Lipšu dobri igralci, samo najti jih je treba.

Moj Božič v drugi šoli

Z neverjetno naglico so se tisto leto približali božični prazniki. Komaj je izginil za nami dan spomina rajnih in komaj so pospravili stojnice Miklavževega sejma z glavnega trga, že so minevali dnevi adventa.

V šoli smo z živahno neučakanostjo pričakovali okrožnice, ki nam bo naznanila pričetek božičnih počitnic. Hej, kaj bi je ne!

„Nam bodo podarili ponedeljek? — Menda ne bodo letos krajšali počitnice? — Kdaj se odpelješ domov? . . .“ Vprašanja so padala eno za drugim. Iz vseh je žarelo hrepenenje mladih src po sreči, ki ožarja sleherno družino, zbrano okrog jaslic.

Ravnateljova okrožnica je prišla, z njo pa tudi razočaranje. Preko žarečih obrazov drugošolcev se je privlekla od nekdaj rahla megla. V okrožnici je bila namreč napovedana poleg božičnih počitnic tudi — konferenca.

„Pa ravno jutri! Dan pred počitnicami . . .“ sem se jezil ter malomarno metal zvezke v šolsko torbo.

Konferenca mi ni šla prav nič v račune. Pri francoščini mi je spodletelo in tudi matematične naloge dvomljivo ocene še nismo dobili nazaj. Čudne slutnje so me spreletavale in mi kalile veselo pričakovanje božičnih praznikov . . .

Zadnji dan pouka . . . Običajna živahnost je pred razrednikovo uro zamrla. In potem tisto čakanje, ko je profesor vso uro počasi odpiral dijaške knjižice, pomakal pero v črnilo in pisal, pisal . . .

Drugokrat bi ugibal, kdaj bom na vrsti, danes sem pa to opustil. Grizel sem si nohte in gledal skozi okno: „Morda mi bo pa v francoščini le prizanesel: saj je bilo prvič, da nisem znal. In če sem pisal pozitivno tudi matematično . . . Ah . . .!“

Ako bi šolska ura ne bila tako kratka, bi se skoraj prepričal, da sem zopet srečno ušel skozi konferenčno rešeto. —

S trepetajočo desnico sem sprejel knjižico in jo nesel v klop. Odprl sem jo: pogled

mi je obstal na okroglih črkah razrednikove pisave.

„Slaba ocena iz francoščine in matematike pismeno.“

V trenutku so se zrušili v meni prelepi načrti: vse veselje do božičnih praznikov je v meni namah ugasnilo. Zaprl sem dijaško knjižico in se zopet zagledal skozi okno v plesoče snežinke, ki so se gosto usipale izpod nebesne sivine. Prvikrat mi je v šoli zdrknila po licu solza . . .

Tisti dan se nisem poslovil od sošolcev. Tudi veselih praznikov nisem voščil nikomur. Stopal sem po zasneženi celovski cesti in pred očmi so mi venomer migljale tiste okrogle črke. Videl sem jih v plesu snežink, videl pred nogami v snegu . . . in ko sem zamizal, da bi se jih vsaj za hip znebil, mi je v srcu zaključalo: „Lepe praznike si si pripravil! In kaj bo rekla mati?“

Saj res! Mati . . . Tako skrbi zame. Veseli

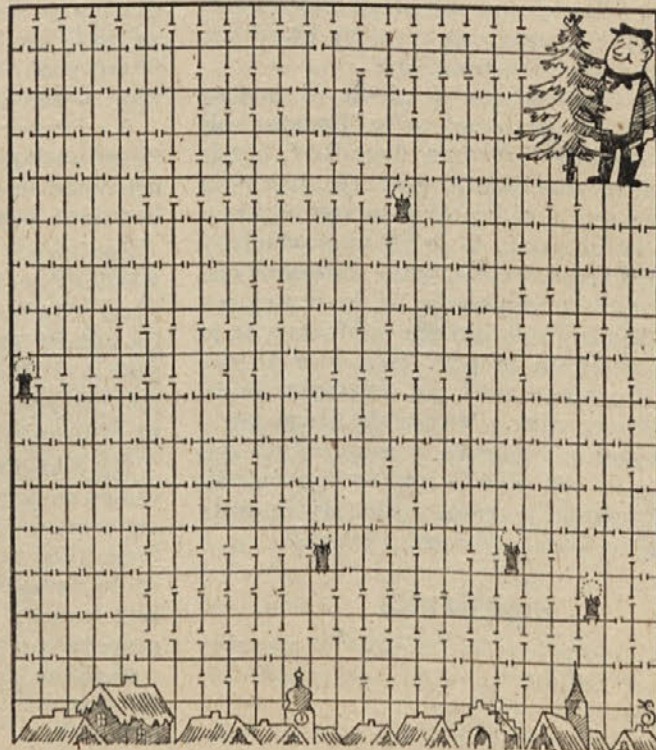

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA

želi vsem svojim prosvetnim društvom in farnim mladim ter vsem prosvetašem in kulturnim delavcem vesele in blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto.

ZA BISTRE GLAVE

BOŽIČNI LABIRINT

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

HENRY BORDEAUX:

Božični čudež

Marička in Drejče sta otroka drvarja Andreja Lesjaka, saj ga poznate, tistega Andreja Lesjaka, ki prebiva v bornem gnezdu nad pečinami ob robu Marijinega gozda. Ob gozdnem parobku je drvarju pač najbolj na roko.

Naš Andrej Lesjak je vrl mož, ima pa eno samo napako. Seveda si boste vsi takoj mislili - pijanec je. Kadar pripovedujejo v Savoju (pokrajina na jugu Francije, op. ur.) o kakem človeku, da ima eno samo napako, tedaj pomenja to vedno, da preveč ljubi kozarček. Toda z Andrejem prav zares ni tako: zaradi revščine ne pije drugega kot vodo. Kadar mu pa kdo ponudi rdečega vina ali celo belega, ga seveda spiije toliko, kolikor se le da, kajti sicer bi vendar ne bil Savojec. Toda taka prilika nanese le prav redko. Njegova napaka - povem vam jo kar brez odlašanja - je ta, da ne zna odkloniti usluge. Kadar konča svoj lastni posel, mu na primer pravijo: „Tu blizu živi vdova, ki ima še vsa drva nerazžagana.“ Takoj ji bo odšel žagat drva. Ali pa „Sosea ima bolnega moža in njeno seno še ni pokošeno.“ Odvrnil bo takoj: „Jaz vihtim bolje sekuro nego koso,“ toda odšel bo vendarle kositi na sosedov travnik.

To je za moža z družino precej nerodna lastnost. Družinsko življenje zahteva red, ne glede na mnoge druge čednosti, ki si jih ni tako lahko pridobiti, zlasti potrpežljivosti. Andrej Lesjak ne pride nikoli pravočasno k večerji in Polona, njegovo ženo, to seveda močno vznemljuje.

(Pa tudi sicer se na Andreja ni moč zanesti. Na dan pred božičem mu je žena Polona pri odhodu na delo naročila, da naj zvečer na poti domov kupi v bližnjem mestu Modani pitano puro za praznično pečenko ter nekaj igrač za božično obdaritev otrok. Andrej se je zvečer vrnil domov pozneje kot običajno, toda brez pure, brez igrač in brez denarja. Povedal je ženi, da je v mestu pred trgovino s perutnino, kjer so bile v vrsti razpostavljene sveže usklbljene tolste pure, srečal sosedo Bezjanko, ženo s petimi malimi otroki, ki jo je bil pred kratkim v revščini zapustil mož in pobegnil v Italijo. Otroci zapuščene žene so bili bomo opravljeni in na obrazu jim je bilo brati lakoto. Andreju Lesjaku so se zasmili, zato je dal zapuščeni Bezjanki denar, ki je bil namenjen za nakup pure in igrač za njegova lastna otroka. Polona je ob tej zgodbi le vdano, tiho zaplakala.)

Sveti večer je nocoj. Drejče in Marička, dobro pokrita v svojih lesenih posteljah, nočeta zaspati, preden ne vidita Jezuščka. Druga leta sta bila trdno prepričana, da Jezušček res pride, toda letos ne več tako zaradi čudnih učiteljevih besed. Ta dvom ju je precej vznemirjal. Od kod neki pride? „Skozi dimnik,“ meni Marička. „Jaz pa mislim, da skozi vrata,“ pravi Drejče. „Jezušček vendar ni noben dimnikar.“ In tako pretresata čudež še naprej.

V veži v kotu, kjer je bilo ognjišče, si Andrej Lesjak in njegova žena nimata mnogo povedati. Polono je že nekoliko minilo prvo razburjenje: to počasi vedno preide, kajne? Usmiljenje je res usmiljenje, toda kadar ga

izkazuje, si ne moremo z njim zapaliti niti pipe. Vsak potroši enkrat na leto nekaj tudi za svoje otroke in enkrat na leto položimo kaj boljšega tudi na krožnik, toda letos bo treba pač potrpeti.

— Ti si res nesrečna, Bezjanka, s štirimi otroki brez očeta. Jasno je, nesrečna si. Toda zakaj nisi bolje pazila na svojega moža, ali pa šla za njim na Laško? Seveda, on se te je nagledal in ti greš sedaj lahko beračit.

Tako premišljuje na tistem Polona. Toda kar jo bolj draži, je to, da brska sedaj mož mirno po ognju, tako mirno, kot bi imel polne žepe srebrnikov. In za vse to se splah ne zmeni. Ali morda misli, da mu bo kar sam ljubi Bog prinesel puro, pečeno in še toplo, z lepo oprazeno kožo in igrače za Maričko ter igrače za Drejčeta? In pri vsem tem je kar dobre volje; še smeje se in šali; res, to mora človeka končno razjariti!

— Tok - tok - tok! —

Kdo trka na vrata? Drvar in žena se hkrati obrneta. Kdo bi le mogel priti ob taki uri? In v svojih posteljah se vznemirita tudi Marička in Drejče. Gotovo trka Jezušček; da, on je potkal na vrata. Drejče je le imel prav. Drejče je možki in možki vedno vse bolje vedo nego ženske.

— Tok - tok - tok! —

„Ali ni nikogar? Bom pa kar vstopil; to bo še najpreprostejše.“

Kdo je prišel? Stric Tomaž.

„Dober večer, dober večer, prijatelj!“

„Oh, ti si, stari nepridiprav!“

Tomaž je Andrejev brat, nekaj mlajši in tudi bolj veseljaški. Prebiva više gori v dolini, pri Sv. Petru, tam pod Ceniško goro, ki jo prevaljuje velika cesta. Je precej na slabem glasu? Pred nosom orožnikov se ukvarja z divjim lovom, nastavlja pasti, lovi na skrivnem ribe, popravlja zlomljene ude,

sestavlja zdravilne čaje za vročice, zagovarja živino, ima recepte, po katerih je lahko dobili pravdo, prenaša tihotapsko blago in vsi vemo, da so taki posli po postavah prepovedani. Toda kaj postave, Tomaž se poživlja nanje! Ta človek nima spoštovanja pred ničemer. Niti pred divjimi kozli Njegovega Veličanstva kralja Italije, ki se pasejo tam onkraj Alp v posebnem zastraženem lovišču. Po levanskih prehodih se splazi preko meje, pihne iz zasede kakega kozliča in ga prinese na hrbtu preko ledenikov in snežnikov. Celo s kraljevimi stražniki samimi je že časih izmenjal kake strele. Skratka: strašen človek je to.

„Ej, motiš se, brat moj!“

Tudi Polona zavzdihne.

„Padem kot strela z jasnega. In še sveti večer je nocoj.“

„Da, božič in mi nimamo kaj postaviti pred-te.“

Poloni se podaljša obraz, drži se kislo, zbežano, kot bi bila vsa polomljena.

Tomaž, ki jo opazuje, bruhne hitro v smeh.

„To je že stara pesem! Nimate mi kaj ponuditi? In ta zajec?“

In privleče iz svoje torbe za ušesa zajca, planinskega zajca s skoro čisto belo dlako, ki je bil s svojimi nekoliko zavitimimi sprednjimi tačicami videti, kakor bi vabil vse na pojedino. To je res višek vljudnosti: vabiti ljudi, naj pojedjo njega samega!

Andrej se približa, pretiplje žival in izvavi:

„To je pa letošnji zajec. Prav mehak bo pod zobmi.“

Toda Polona še vedno godrnja:

„Zajec se ni pura. Zajec ni božična pura.“

„Ej, svakinja, ti si pa žolčna! Počakaj nekoliko, za vruga. No, tu imaš še svojo puro!“

In Tomaž potegne kot pravi čarovnik iz svoje globoke in široke torbe še purico, zalito kot krogla.

(Konec na 8. strani)

Kako je bilo v minulih časih na Radišah

(Po zapiskih L. P. priredil *)

Župan Drobiunik — „slovenski kmet“

Za novega župana so kmetje izvolili Janeza Drobiunika, pd. Pridovnika iz Verovc. Mož je bil rojen leta 1818 pri Drobiunikovih v Medgorjah. Leta 1843 je kupil Pridovnikovo domačijo v Verovcah. Bil je možak orjaške postave, pošten, bister in zelo delaven. Poleg kmetovanja se je pečal tudi s trgovino z žitom, ki je imelo takrat še precej dobro ceno. Postal je imovit in ugleden mož. Znal je tudi kar dobro slovensko brati in celo nekaj malega pisati. Imel je pa izvrsten spomin in je znal na pamet cele dolge odstavke iz sv. pisma. Bil je tudi cerkveni ključar. Nisem mogel ugotoviti, kako dolgo je županoval in zakaj so potem tudi njega odstavili. Ljudsko izročilo ve povedati le, da je župan Drobiunik imel glavno besedo pri zidavi šole v Verovcah leta 1874 in pri prezidavi farovškega skednja leta 1877 za časa župnika Drobeža.

Bil je to prvi ud Mohorjeve družbe na

Radišah. Bil je tudi prvi zavedni Slovenec, ki je svojo zavest pismeno izpričal. V Mohorjevem koledarju za leto 1855 je z lastno roko zapisal: „Janez Drobiunik, Pridovnik, slovenski kmet“. In na neki drugi strani je še zapisal: Liet's je bou čudne an mrž've lete, na Šentjurjevc' sem slišou te prv' bart škranca prepevat' ". Ta koledar in polno omaro Mohorjevih in drugih knjig so uničili nacisti leta 1942, ko so bili potomci Janeza Drobiunika izseljeni.

Na splošno se ljudje niso dosti zanimali za občinske zadeve, kar dokazuje tudi dejstvo, da se je volitev prvih županov udeležilo le malo volilcev. Tako je moral Janez Drobiunik sam hoditi okrog kmetov in jih prositi, da so prišli na volitve ter določili župana in občinske moze (odbornike). Se teže pa je bilo dobiti dovolj podpisov za volilni zapisnik. Postava je namreč zahtevala za veljavnost izvolitve, da je bil volilni zapisnik podpisan po določenem številu volilcev. To pa po večini niso znali pisati in bra-

IŠČEM NOVE ...

Iščem nove melodije srca

tež trdi okorni besedi, ki prikipi na površje duha,
ki hoče zveneti kot najplemenitejši bron,
ki je ošabna in skrajno zahtevna,
tako zemljansko revna
kot more pač biti beseda,
kot očitna tostranska beda!

Iščem nove žive lepote

one teptane,
mlade, vsem znane
sirote: ljubezni!

Iščem tisto resnico,

po celem svetu razbito,
po vseh srcih razlito ...
a vselej še nekje skrito,
da je nam le zlo očitno! ...

Valentin Polanšek

ti, zato so z velikim nezaupanjem gledali popisani papir, ki ga niso razumeli. Zelo težko jih je bilo pregovoriti, da so ga še potem podpisali. Podpisovali so se povečini kar s tremi križi, da je bilo zadoščeno postavi.

Za Pridovnikom je bil izvoljen za župana Šiman Lakner, pd. Štefan iz Dvorca. Bil je premožen in spoštovan kmet ter gostilničar. Kaj podrobnega o njegovem župnovanju ni znanega. Prav tako tudi ne, zakaj so občani tudi njega odstavili in izvolili drugega.

Zanimanje za občinske zadeve pa je vendarle počasi začelo rasti, ker so kmetje pač le spoznavali pomen in potrebnost občinske uprave. Zato so se kmetje tudi raje puščali voliti v občinski svet. Tako pri izvolitvi Korpiča pd. Pistotnika ni bilo več treba občanom prigovarjati, da se naj udeležijo volitev.

Nekako okrog leta 1880 so izvolili za župana Riepana, pd. Hrastnika iz Strančič. Za občinskega pisarja je bil tedanji učitelj Mörtel. Ker novi župan ni znal ne brati in ne pisati, je Mörtel na lahko delal na občini, kar je hotel, posebno ker se župan in občinski moze za potek poslov v občinski pisarni niso brigali. Župan jih je dva do trikrat na leto sklical kako nedeljo na sejo, na kateri so k vsemu prikimali. Zato je učitelj Mörtel lahko poneveril večjo vsoto denarja, kot je že bilo opisano v prejšnji številki.

Zaradi te zadeve je župan Hrastnik odstopil in občani so ponovno izvolili prejšnjega župana Korpiča, pd. Pistotnika. Ta je občinsko pisarno zopet spravil v red. Zato so ga potem večkrat zapovrsti znova izvolili in je županoval na Radišah nekako do leta 1896 ali 1897, ko je zbolel in odstopil. Za časa svojega dolgoletnega županovanja si je Korpič pridobil mnogo privrženec, pa tudi mnogo nasprotnikov. Ti so mu očitali, da je sčasoma postal preveč oblasten in se je njegovi volji moralo vse ukloniti, čeprav je bila večina ljudi mnogokrat drugačnega mnenja kot župan. Toda morali so se mu podati, ker je tudi orožništvo in višja oblast vedno z njim potegnili. Posebno mu je ljudstvo zamerilo njegov nastop proti novi romarski kapelici v Rutah. (Dalje)

F. GRIVŠKI:

2

Vozniki POVEST

Spodaj v vasi je udaril veliki zvon, za njim srednji in za obema je drobencal mali. Klenkalo je k šmarnicam. Gregor je vstal, stegnil roke in zazehal. Privezal si je jermene na močno okovanih čevljih, ogrnil čez rame flanelno jopič in se pokril s slamnikom. Sam je bil doma. Žena Marička je takoj po kosilu odšla s Tilko in Markcem v bližnjo samostansko cerkev, kjer je pater z dolgo sivo brado molil za dež. Prigovarjala pa mu je pred odhodom, naj tudi on stopi k šmarnicam v domačo cerkev in pomoli za dež. Gregor ni spadal ravno k popoldanskim vernikom, vendar je ubogal. Zaklenil je vežne duri, pogledal v hlev in spodil kokoši ki so zevale z odprtimi kljuni zakopane v vroči pesek. Po klancu pa ni šel, da bi ga ne srečevale sosedice. Med brajdami jo je urezal kar čez brežine, da ne bi mudil molitve.

Ni si upal pogledati na njive, kjer se je zvijala v vročini turščica in klonila stisnjena med kamenito zemljo. Samo med plante je zavil in z roko odgrnil uvela pe-

resa, pod katerimi so se svetile drobcene, zelene jagode, poprašene z rumenim žveplom.

„Vse bo zgorelo,“ je žalostno ugotovil in trpka misel ga je spreletela. „Čemu orješ, seješ, škropiš, ko bo pa vse šlo po zlu?“ S temno mislijo je vstopil v razsvetlelo cerkev. Oltar božje Matere je bil okrašen z uvelim cvetjem, ki je opojno dišalo med prižganimi svečami. V cerkvi je bilo nekaj otrok in precej žensk, moških pa prav malo.

Zavil je v zadnjo klop pod korom, kjer je bilo najbolj mračno in samotno.

Prijeten hlad mu je lezel v ožgani obraz. Župnik je bral iz šmarnične knjige, robantil nad nemirnimi otroci ter dramil k čuječnosti ženske, ki so počasno, zategnjeno in mrmrajoče odgovarjale na vzklike. Brkati cerkovnik Luka je zvonil s puščico in nabiral drobiž. Ko je prišel do Gregorja, se je poredno nasmehnil, pogladil svoje košate brke in zamrmral: „Naj v miru počiva!“

Možak je v klopi zaspal. Glavo je sklonil na očrnele roke in polglasno zasmrčal. Prijeten hlad, ki je vel od mokrih sten, in enakomerna molitev sta ga vsanjala. Molitve za dež so šle nesluteno mimo njega, ki je sanjal, da leži v postelji in posluša, kako padajo deževne kaplje na steklo ob oknih

ter se odbijajo na tla. Zbudil se je šele, ko so otroci drli mimo njega ter s prstom kazali v njegovo klop. Mežnar je ugasnil sveče. Neprijeten vonj po ugaslem stenju in kadilu mu je udaril v nos. Ženske so počasi drsle proti vratom in se škropile z žegnano vodo. Kinkalo je, se udarjale na prsa in škilile z očmi na klop pod korom. Gregorja se je oprijela nevolja. Sam nase je bil jezen in kar nič zadovoljen, da je prišel v cerkev. Hitro je vstal, prijel slamnik in jo kot tat odkuril iz cerkve, ne da bi se poškrbnil. Zavil je proti zakristiji. Pred vrati ga je prestregel Luka v rdeči halji, s špičkasto srajco. Vihtel je čolnč z ogljem in hudomušno zastavil Gregorju pot. „Ne boš ušel, Grega! Zastonj ne boš spal v cerkvi. Prenočnino od-rini!“

Brez besed je segel Gregor v žep in vrgel drobiž pred Luka. „Da boš drugič manj smradil!“ ga je nagnal in izginil za voglom.

Po ozki ulici je odhitel in nič ga ni vleklo v gostilno. Za vasjo so ob usahlem potoku pod orehi balinali delavci iz fabrike. Umaknil se je za mejo, da bi ga nihče ne srečal. Urno je stopal ob travnikih po uveli travi. Sonce je peklo, dasi je šlo že pod večer. Pred njegovimi koraki so skakale kobilice in plašno prhutali metulji. Krenil je v re-

ber. Pod velikim hrastom se je ustavil, si obrisal potno čelo in se oddahnil v senci. Že dolgo ni bil samemu sebi tako odveč kakor to nedeljo. Kesal se je, da je sploh šel od doma. Vsa vas bo zvedela, da je v cerkvi spal. „Zato pa deža ni, ker ga Bogu plaši s smrčanjem, da se še gospodu Gregor zameri!“ tako ga bodo zbadali. In povrh ga bo oštela še žena: „V cerkev gremo molit, ne pa dremat!“

Obšla ga je misel, da se je zameril vsem: Bogu, zemlji, družini in ljudem. Zakaj ne pošlje dežja? Prešerna misel mu je ključala v podzavesti. Da bi bil on Bog — on, Gregor, pa bi zbral oblake, udaril drugega z drugim, jih zmečkal in kakor mokro kunjo ocedil na zemljo. Zakril bi sonce in mu velel, naj se skrrije vsaj za par ur, da bi si opomogla setev. Z vetrom bi ohladil ozračje, da bi lahko dihal ljudje in živina. Vsaj roso bi poslal zjutraj, da bi oživele rastline. Tako pa vse usiha in vene sredi pomladi, ko bi moralo najbolj rasti in zoreti. Radi grehov — bo pridigovala žena. Greh se dela po fabrikah in gostilnah, ne pa na kmetih, kjer niti časa nimaš, da bi grešil. Po delavcih in oštirjih naj udari Bog! Ti pijejo, kolnejo, pa še v nedeljo k maši ne znajo!

(Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

tične slike o romanju v Fatimo in Lurdu. Pokazal nam je slikovite kraje iz Španije, Portugalske, Lurda, Monserata in Fatime. Navduševal nas je za lepoto in krasoto Lurda ter pripovedoval o veliki odpušči, ki vlada v Fatimi in v Arsu. Slišali smo tudi o borbi za narodno svobodo, o hudih bojih pri zadnji meščanski vojni. Nekateri pa so najbolj zanimale bikoborbe, toda ne samo na romanju, ampak tudi pri predavanju.

G. predsednik Krščanske kulturne zveze Jožef Picej se je g. patru Jakobu lepo zahvalil ter ga prosil, da bi nas kmalu zopet obiskal s slikami in predavanjem. Saj podobice gledajo stari in mladi radi.

Duhovne vaje in Marijino romanje

Od 5. do 8. decembra so imeli preč. g. Cvetko duhovne vaje za dekliško Marijino družbo. Teh duhovnih vaj se je udeležilo 23 deklet. Od 12. do 16. decembra smo imeli Marijino romanje, v tej tridnevni so nas preč. g. Cvetko navduševali za lepo versko življenje po vzgledu Fatimske Gospe v duhu pokore in molitve. O tej slovesnosti bomo še obširneje poročali.

Žalostna novica...

V nedeljo, dne 9. decembra popoldne smo spremljali Šmihelčani k zadnjemu počitku Uršulo Zaluberšek, rojeno Hažej, v prav obilnem številu vaščanov, faranov, prijateljev in znancev. Pri hiši žalosti je zapel mešani zbor pod vodstvom Valentina Kogojca „Mati se poslavljaj“. Pri žalnem sprevodu pa je zapel „Usmili se me“ in dve žalostinki pri odprtem grobu. V žalnem sprevodu med pevci smo opazili tudi g. zdravnika dr. Fr. Krajgerja z gospo. Slovo od rajne matere so vzeli gospod župnik: „Letos ima smrt v naši fari bogato žetev. Zdi se nam, da pobira zrelo, zlato klasje v svoje božje žitnice nebeski Gospodar. Rajna je bila rojena dne 29. 9. 1876 v Žvabeku, poročila se je 21. I. 1901 s Ferdinandom Zaluberškom v Šmihelu v starosti 25 let. Ta zakon je bil blagoslovljen z devetimi otroki. 45 let je bila v zakonskem stanu, nakar je dne 26. 10. 1946 postala vdova, ko ji je umrl mož. O rajni materi veljajo besede božjega Zveličarja, ki jih je govoril na gori osmerih blagorov: „Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebesko kraljestvo.“ Devet otrok vzrediti in vzgojiti v skromnih razmerah, pri pičlem zaslužku, ob trdem kruhu

ni lahka reč. Svojo trdo usodo in svoje uboštvo pa je prenašala mati udano v voljo božjo in se ni pritoževala. Molitev ji je dala moč, da je svoje uboštvo lažje prenašala. V zakramentu sv. Rešnjega Telesa je iskala svojo moč in tolažbo. Vera v božjo previdnost jo je držala pokonci, da je kljub šibki naravi sprejela devet otrok kot dar božje ljubezni. Upamo, da je sprejela tudi plačilo križa. Uboga v duhu, kakor sveti Frančišek — bila je 33 let zvesta članica III. reda — je šla tja v večnost po nebesko plačilo: Rajna mati naj počiva v miru! Zaluberšek Tini in vsem sorodnikom naše sožalje.

...in veselo razpoloženje

Tokrat so g. župnik oklicali samo en par in sicer Jožefa Kert iz Gonovec, pd. Krto, in pa Štefanijo Marijo Partl iz St. Janža. Poroke pa nobene ni bilo v Šmihelu; nevesta ima prednostni in tako so šli Gonovečani s Sienčnikovim avtobusom v Rož, ki je bil nabit do zadnjega kotička. Mlademu paru obilo sreče in blagoslova na novi skupni življenjski poti.

Lojze Kraut in Marija Wetzl sta se poročila v Celovcu! Novemu paru obilo sreče in blagoslova.

Velika skrb

Dragica Krištof je napravila očetu Francu Krištofu veliko skrb, mami Amaliji pa obilo trpljenja. Spretno roke dveh zdravnikov in babice Ane Petschnig iz Pliberka so rešile življenje materi. Upamo, da bo tem večje veselje sedaj pri Krištofovih z malo Dragico, Francej pa je najbolj vesel, da ni več sam, ampak da se bo mogel kmalu igrati s sestrico. Boter je bil Lojze Krištof.

in še bolezen

Sinček Tonček našega vrlega organista Mihe Sadjaka je že 14 dni v bolnici. Otrok je bil hudo bolan, tako da se vsi zdravniki v celovski bolnici, ki so otroka preiskovali, čudijo, da je otrok ozdravel in mu gre na bolje. Tončku želimo, da bi kmalu popolnoma ozdravel in prišel zopet nazaj zdrav pod svoj domači krov.

BREŠKA VES

V sredo, dne 28. novembra smo v lepem številu spremljali k zadnjemu počitku Ulcejevo mater iz Breške vasi. Vodenica in nadiha sta jo več let sem hudo nadlegovali. Zadnji tedni pa so bili posebno hudi, tako da si je rajna že želela rešitve, ko je videla, da ni več upanja na ozdravitev. Rajna mati

je bila rojena na Komelnu 23. I. 1878, se poročila v starosti 28 let z Leopoldom Ulcejem leta 1906 v Pliberku. Skoraj petdeset let sta šla skupno skozi to življenje. Obadva sta umrla na sredo in sedaj počivata v skupnem grobu drug poleg drugega in čakata vstajenja. Pri maši-zadušnici je pel moški zbor lepo latinsko mašo, po maši pa so pevci zapeli „Nad zvezdami“. Tretjerednice so jo spremljale z zastavo in vencem na zadnji poti, ravno tako sestre Živega rožnega venca. Gospod župnik so se poslovili od rajne matere pri odprtem grobu in jo stavili ženam kot vzgled in vzor, kako naj bi bile tudi one posebne častilke Najsvetejšega Zakramenta. Bila je tudi velika in tiha molilka. Večkrat se je Bogu zahvaljevala, da ji je dal tak dopust, da je mogla moliti; veliko je molila tudi za duhovnike. Rajna mati pa je bila tudi velika mučenica v bolezni in je bolezen prenašala vdano v voljo božjo. Vedno je bila — ko je bila še zdrava — med prvimi v cerkvi, bodisi v Šmihelu ali v Pliberku.

Rajna je bila tudi marljiva bralka „Nedelje“, „Našega tednika“, prej „Koroškega Slovenca“ in „Mira“ ter dolgoletna Mohorjanka. Svojega slovenskega prepričanja se nikoli ni sramovala in je bila ponosna na to, ker je bila zavedna Slovenka. V domači zemlji poleg farne cerkve naj v miru počiva Ulcejevimi naše iskreno sožalje.

Pri Konečniku sta dobila Pepej in Fridej sestrico Trezko, na katero bosta morala pridno paziti. Janez in Marija Sadjak, roj. Dlopst, iz Vogrč sta bila botra. Jožefu in Tereziji Dlopst čestitamo.

GONOVECE

V soboto je zatisnil oči za ta svet Ambružev Janez. Leta sem je bolehal na nogi. Gluh je bil in mutast, tako da je bil pravi revež. Kljub temu je pridno še pomagal in sedaj, ko drugega ni mogel, je pazil na otroke. Čez šestdeset let je bil pri Ambružu. To so bili dobri hlapi, dobri ljudje in vstrajni. Ti značaji pa izumirajo na naših domovih. Mladina ne pozna več tega. Malo v zadregu je spravljal Janez Gonovečane, ravno v soboto ti umrje, so dejali. V nedeljo poroka Krtovega Pepa, kako iti na poroko ali na pogreb, kaj bo prej, pogreb ali poroka? No pa smo vse lepo opravili, Janez je lepo počakal na „parah“, da so se vrnili po prečuti in preplešani noči svatje domov iz Rožne doline z nevesto in ženinom, potem pa so šli na pogreb in je bilo vse v najlepšem redu. Tako smo tudi 74 let starega Janeza dostojno in častno pokopali. Rajni naj po-

čiva v miru!

Dvor: Roza Kert je prinesla h krstu otroka Valentina Rožmana in Štefanije Rožman, rojene Mandl. Deklica je dobila ime Štefka-Roza.

Gospod poštar Janez Čas in njegova gospa sta prinesla h krstu Strojčevega otroka na god sv. Katarine. Nosil naj bil ime očeta ter krstitelja. Oče je mizar, patron mizarjev pa je sv. Jožef. Zato so dali otroku ime Jožef.

Bistrica. Erika Leitgeb je zagledala luč sveta 5. novembra. 11. novembra pa je bila krščena. Botra sta Peter in Tončka Visočnik iz Vogrč. Gustlno in Mariji Leitgeb, srečnim staršem, čestitamo!

Letina. Avgust in Terezija Šumnik iz Kazaz sta prinesla h krstu Toneja Maleja dne 8. decembra 1956.

Blato. Leopold Leben in Lizika, rojena Skuk, sta dobila drugega otroka; botrino sta prevzela Lojz in Ana Milač. Deklica nosi ime Marija Elizabeta.

ŠT. ILJ OB DRAVI

Dalj časa se že nismo oglašili, pa še sedaj imamo žalostne novice, kajti smrt nas zaporedoma obiskuje: najprej je posegla po mladi Habnerjevi materi v Vesci, ki je zapustila štiri otroke. Težko je, če zgubijo še nepreskrbljeni otroci skrbno mater.

Dne 24. novembra se je peljal mizar Folta Käfer z motornim kolesom v smeri proti Celovcu. Pod škofičami v Rodi pa je padel in si zlomil nogo. K tej bolezni pa se je pridružila pozneje še pljučnica, vsled katere je dne 27. novembra umrl v bolnici. Mati pa ga je pustila prepeljati na dom k Domizu na Klopice, od kjer smo ga 30. novembra sprejmi na farno pokopališče v Št. Ilj k večnemu počitku. Tam počiva v očetovem grobu, ki je tudi mlad umrl. Z materjo-vdovo, brati in sestrami sočustvuje vsa fara.

Folta Stornik je imel neko bolezen v glavi. Ker se je bolezen vedno stopnjevala, se je podal v bolnico v Celovec. Iz Celovca so ga poslali na Dunaj, kjer pa je pri operaciji umrl. Ob lepi udeležbi vernikov smo ga spremili na farno pokopališče v Št. Ilj. Rajni zapuščata staro mater, ženo in dva otroka. Naj počiva v miru!

Poroko smo imeli letos jeseni samo eno, in sicer sta se poročila Gusti Zörtl in Elfrida Valentini. Veseli del poroke pa se je vršil pri Markovcu, kjer so svatje v vselem razpoloženju vztrajali prav do jutra. Obilo sreče!

Božični čudež

(Nadaljevanje s 7. strani)

„Izmaknil si jo kje,“ pravi Polona, „in take vendar ne moremo jesti.“

„Prijateljica ti sodiš nekoliko prehitro in prelahka si z obsodbami; purica je po vsch postavah moja last.“

„Toda je nisi kupil?“

„Jaz nikoli ničesar ne kupujem, draga.“

„Torej pobiraš take stvari kar na cesti.“

„Neki kmet mi jo je pravkar dal.“

„Kmet? No, kmetje navadno niso tako radodarni. In zakaj naj bi ti jo dal?“

„Ti si pa res neverna, Polona, kakor moj veliki patron sv. Tomaž. Za lisico, ki sem jo podrl in ki mu je žrla kosi, mi je dal kmet Fernač iz Zagozda to purico. Prav mirne duše jo lahko spečeš.“

Andrej se zmagovalno na široko zasmije in ta smeh se vsipa iz njega kakor voda tam zunaj pri slapu. Prav nič se mu ni bilo treba truditi in vendar je prišla pojedina kar sama od sebe. Toda Polona še ni bila razorožena:

„Prav, prav, jaz jo oskubem, vidva pa oderita zajca. Toda mala dva bodeta še vedno našla jutri zjutraj prazne cokle. Lepo sta povedala in lepo naredila; otroka pa ostaneta vendarle brez veselja.“

„Ti jima torej nisi pripravil ničesar?“

„Ti bom že jaz razložil,“ se vmeša Andrej, ki je to zakrivil.

„Je že vse razloženo, Tomaž. On da temu in da onemu, a za njegove ne ostane nič, še manj kot nič.“

„Kar mirna bodi, Polona; pobrigaj se za puro, jaz se bom pa za otroke.“

„Toda tvoja torba je že prazna.“

„A moje roke, Polona, moje roke? Tudi te so še za kako rabo. Vidva si res ne znata prav nič pomagati in sta takoj vsa v zadregu, zaskrbljena, potrta in obupana. Pelji me v delavnico, Andrej. Ali imaš kaj hrastovega ali kostanjevega?“

„Drvar...“

„In žago ter nož in oblič in kladivo in klešče?“

„Imam vse, kar rabi mizar.“

In vso noč se razlega iz delavnice oglušajoče razbijanje. Marička in Drejček sta se enkrat ali dvakrat prebudila. Jezusčka mora vendar spremljati godba. Toda nebeski godci se očividno niso dovolj izvežbali in angeli ter arhangeli, serafini in kerubini — ne vstevši tistih, ki stoje ob božjem tronu in na katere najčistejši sploh ne mislimo — se morajo sedaj vaditi na gosli ali na piščali ali celo na harmonike. Tako si misli ta otroka, ki poslušata nerazločen hrušč škripajočih desk.

Zjutraj se vrne Andrej in Tomaž v kuhinjo s polnimi rokami stvari, ki jih prvi hip ni bilo mogoče natančno spoznati. Tudi Polona ni zapravljala časa: pura je oskubljen, razen pripravljen in zajca ni mogoče niti spoznati več: ves lepo razrezan že čaka, da bo prekuhan v juho; duh po razsoli že napolnjuje kuhinjo, duh po olivnem olju in vinu pa udarja človeku v nos že na pragu.

„Kakšnega šmenta pa prinašata vidva?“

„To so igrače za otroke.“

„Pokažita no, pokažita! Oh, lep prašiček s pokonci štrlečimi ušesi in s kratkimi nogami ter s trebuhom, ki se vleče skoro po tleh.“

„To ni prašiček, draga, to je konjiček.“

„In ta psiček s kratkim repom?“

„Ta psiček je ovčka, Polona.“

„In ta kokoš z dolgim kljunom?“

„Ta kokoš je gos.“

„In te dve kepi, ki sta postavljeni druga na drugo ter imata nekake roke in noge?“

„To je punčka, draga. Spodnja kepa je telo, gornja pa glava.“

„Glava? Kaj res? Saj se ne motiš? Kje so pa oči, usta, nos?“

„Kako se ti vendar mudi! Daj mi kos oglja. No, poglej nos in usta in oči, ki te gledajo.“

„Marička je zvita in tega ji pač ne boš mogel dopovedati, da je ta spaka punčka.“

„Obleci jo v rdečo obleko. Tako bo bolj pokrita in tudi spodobnejše bo.“

„To je dobra misel; oblekla jo bom.“

In medtem ko Polona iz stare, obrabljene cunje s škarjami, naprstnikom in s šivanko urezuje in šiva obleko, pripravi Tomaž iz kleja in oblancev imenitno počesano lasuljo.

Potem se splazijo potihem v sobo, kjer spita otroka, vzamejo njih obutev, napolnijo cokle do vrha in zopet po prstih odidejo. Jezusček je bil tu...

„Ali vidiš,“ je pošepetal Andrej svoji ženi, „prav nič si ni treba ubijati glave.“

„Toda če bi ne prišel stric Tomaž nadomestiti Jezusčka!“

Marička in Drejček sta se prebudila skoraj istočasno in z enako tesnobno mislijo v srcih: „Čudeži se ne dogajajo več.“

Odkar je učitelj v šoli tako govoril, ju je mučil dvom. Pokličeta se s preplašenimi glasovi:

„Marička!“

„Drežek!“

In v samih srcah z utripajočimi srci planeta k svojim coklam.

„Bo nekaj, Drežek!“

„Marička, polno stvari je.“

„Joj, kako lepa punčka Drežek!“

„Poglej, Marička tega konjiča!“

„Ima modro obleko, kakor lani mama, in lase kakor svetel les.“

„Dobro je rejen in ušesa mu stoje pokonci.“

„Glej, kako lep kostrunček!“

„In ta gos s špičastim kljunom!“

Niti enkrat se nista zmotila. Očividno ne razume Polona ničesar o živalih in niti o punčkah: konja ima za pujsko, kostruna za psa in gos za kokoš in punčko, o groza, za par kep. Na srečo imajo otroci boljše oči in pravilnejšo domišljijo. Tudi se ne spotikajo ob vsaki pogreški, čeprav je časih precej debela.

„Mama! Mama!“ hiti Drejček, „Jezusček je prišel nocoj!“

„Torej vidiš, Drežek!“

„Slišal sem ga, ko je trkal.“

„Slišal si ga trkati?“

„Tok - tok - tok! In je vstopil.“

„Ker torej veš, zakaj pa potem sprašuješ?“

In Marička tudi noče zaostajati. Če govori eden, drugi ne sme molčati.

„Bil je gotovo on, ki je delal tak ropot, mama.“

„O kakšnem ropotu govoriš?“

Drežek priskoči sestri na pomoč:

„Velik ropot v delavnici. Prav dobro sva ga slišala.“

„Morala bi spati, neumneža mala.“

„Toda vedno vendar nisva mogla spati.“

Dandanašnji otroci hočejo vedeti vse. Mati išče kako pojasniti, kako dobro razlago, ki bi rešila čudež. Bilo bi res lepo, če bi še ženska podirala otrokom čudež kakor taki-le učitelji.

„Ej, dobro!“ pravi. „Glej, moral je razdeliti toliko igrač v mestu in po kmetih, v Modani, v Podborštu, v Zaholmu in drugod in ko je dospel do našega gozda, mu ni ostalo ničesar več. Tedaj je odšel pač v našo delavnico in hitro sam izdelal to, kar je naložil potem v vajine cokle.“

„Ali zna?“ vpraša Drejček.

„I, seveda! Ali ni bil nekoč mizar s svetim Jožefom?“

„Res je, res je, mama, bil je mizar.“

In otroka plosketa z rokami, kajti sedaj je bila stvar jasna. Ker je bil mizar, je izdelal igrače. Spričo takega dokaza ne more biti nobenega dvoma več. Če bi bil Jezusček doma pri trgovcih, pri gospi ali pri bogatinih, bi bilo seveda drugače.

In tam na koncu sobe se muza Tomaž, ki poslušal razgovor, se nagne k Andrejevim ušesom in mu pošepeta:

„Večkrat so mi že očitali, da sem cel vrag, toda, dragi, to me pa še ni doletelo, da bi me imeli tudi za samega ljubelega Boga...“

(Prevedel F. Erjavec)

Deželna kmetijska zbornica konstituirana

Dne 29. novembra se je vršil občni zbor Deželne kmetijske zbornice v Celovcu. Novoizvoljeni svetniki so izvolili za predsednika Deželne kmetijske zbornice ponovno O. R. Gruberja. Tam so se konstituirali glavni odbor in pododbori, katerih je šest. Na občnem zboru je bilo večje število zastopnikov kmetijstva, med drugimi tudi kmetijski minister Thoma, predsednik Obštne zbornice Pfrimer, predsednik Zbornice za podeželske delavce ter zastopniki deželne vlade.

Naš zbornični svetnik Janko Janežič je v svoji izjavi pozval Kmetijsko zbornico,

da poskrbi — ker je bila nakazana potreba po strokovnem izobraževanju — tudi za južni predel dežele, da bo našim šolam dana možnost, da čimvečje število nastopajočih kmetov dobi poklicu in času primerno izobrazbo. S tem je poudaril dejstvo, da nemške kmetijske in gospodinjske šole zbornica podpira, naše šole pa ne.

Tudi Slovenci imamo svoje strokovne šole, za katere ima naša mladina veliko zanimanje. Še večje zanimanje pa bi vzbudilo pri kmečki mladini, če bi vedela, da razume njih težnje tudi Deželna kmetijska zbornica in bi jim šla na roko s tem, da bi podprla tudi naše šole na kakršenkoli način.

† Kučejeva mati v Strpni vesi

Na prvo adventno nedeljo popoldne smo v veličastnem številu spremljali k zadnjemu počitku Kučejevo mater Alojzijo Bricman, rojeno Kapus. Žalni sprevoz od hiše žalosti proti Šmihelu je bila velika procesija. Spredej so korakali možje in fantje, prijatelji, znanci ter sorodniki Kučejeve družine. V žalnem sprevodu smo videli med drugimi g. dr. Franca Krajgerja, zdravnika iz Rožeka, bogoslovca Ropica iz Celovca. V Šmihelu se je pridružil žalnemu sprevodu moški zbor pod vodstvom Mihe Sadjaka. Pri križu so zapeli „Vigred se povrne“, med žalnim sprevozom skozi vas pa „Usmili se o Gospod“, na pokopališču pri odprtem grobu pa „Nad zvezdami“. Vse pesmi so res mogočno in svečano donele preko množice in grobov. Pevovodju smo tem bolj hvaležni, ko je kljub težki bolezni svojega sinčka Tončka, prišel iz Celovca ter vodil zbor. Upamo, da ga bodo pevci večkrat poslušali in se zbrali tudi k cerkvenim slovesnostim ter drugim našim prireditvam v tem lepem številu.

V zbrani besedi so se poslovili gospod župnik od rajne matere, ki je bila nadvse ljubeča mati svojim otrokom, ki je imela skrbno roko za vsakega, ter ljubeznipolno srce, ki je vse povežalo v lepi družinski slogi. Blagopokojna je bila rojena v Dravogradu 17. 6. 1876. Dne 17. 7. 1911 se je poročila s Francom Bricman, Kučejem. Zakon je bil

blagoslovljen s petimi otroki: eden je majhen umrl, dva fanta sta padla v zadnji svetovni vojni, mož je umrl leta 1938. Tako, da je bila skoraj 19 let vdova. Mati je bila pri III. redu sv. Frančiška. Posnemala je sv. Frančiška v treh rečeh: v čiščenju Najsvetejšega, v molitvi in v udanem trpljenju v bolezni. Kakor je rada sprejemala sv. zakramente, ko je bila še zdrava, tako je tudi v bolezni velikokrat prejela angelski kruh. Ravno rajna mati je omogočila, da smo imeli zadnja leta pri Kučejju ob posebnih slovesnostih popoldansko pobožnost z blagoslovom in ob koncu blagoslova je rajna mati prejela vedno sv. obhajilo. Veliko je molila, še več žrtvovala in trpela v svoji dolgotrajni in težki bolezni. Jezus dobri pastir je prišel po svojo dobro ovčico, ki je

vanj verovala, nanj upala ter ga otroško ljubila. Rajna mati naj počiva v miru. Kučejevimi pa naše iskreno sožalje.

Martin Bricman in Marija, roj. Gross, sta dobila devetega otroka. Mali Mirko bo imel dosti varuhov in tudi dosti soigračev, ko priraste. Botra sta mu Miha Valant iz Strpne vasi in Marija Wernig iz Goselne vasi. Čestitamo!

NAJLEPŠE BOŽIČNO DARILO

V založbi Ferd. Kleinmayr v Celovcu je izšla knjiga „Geistiges Kärnten“. Knjiga pri naša prerez kulturnega življenja na Koroškem in poskuša prikazati tudi razvoj samostanskega kulturnega življenja koroških Slovencev in prikazuje tudi važnost, katero je Celovec z Mohorjevo družbo igral v kulturnem razvoju vsega slovenskega naroda. Knjiga bi bila primerno božično darilo za marsikatero družino in stane 160.— šil. in obsega v tekstnem delu skoraj 600 strani.

O knjigi oziroma njeni vsebini bomo ob priliki spregovorili podrobneje.

Res je revež

Odkar je Indija postala samostojna republika, so razni maharadžje, kakor oni trde — obubožali. Nekdanji vladar Jajpura, države v srednji Indiji, je sklenil spremeniti svojo razkošno palačo v hotel, češ da ne more več izhajati, ker znašajo njegovi dohodki sedaj le 200 milijonov lir na leto.

Kdo izmed nas ne bi želel biti tak — revež?

Opozorilo brakem!

ČITATELJEM „NAŠEGA TEDNIKA“
SPOROČAMO, DA IZIDE PRIHODNJA
ŠTEVILKA NAŠEGA LISTA DNE 3. JANUARJA 1957.

Oj zvezdice

Oj zvezdice,
ognjene očke večnih dalj!

Poglejte ve,
kje božje Dete spi...
in ko se prebudi,
naj pride k nam
in v vsako vas
in v vsaki hrám
prinese mir srca
in božjega Duha,
in nam zavlada — Kralj.

In zvezdice so se razvnele,
v to zemljo toplo zastrmele,
na pot so biserov nastlale
pa žarko so dejale:

Zemljani vi,
le v cerkvice hitite vsi
pri maši tam o polnoči
se Jezušček rodi...
Poglejte v jasli svete:
Oj, božje Dete
v presveti hostiji živi...

Hitimo, bratje, zdaj, sestré,
pri jaslih sklenimo roke:
„Otrok Ljubezni večnih dalj
o bodi nam ubogim — Kralj!“

Milka Hartman

Narodna šola v Št. Rupertu pri Velikovcu

in

Narodna šola v Št. Jakobu v Rožu

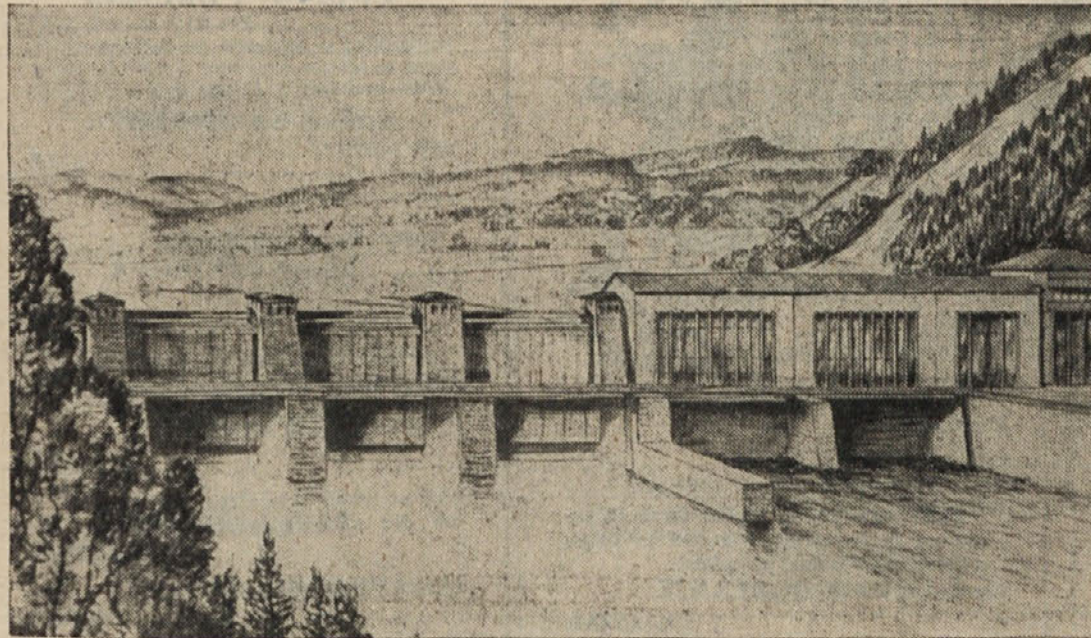
želita svojim dobrotnikom in nekdanjim gojenkam prijetne božične praznike,
polne božje ljubezni in miru ter srečno novo leto!

Kmetijsko-gospodarska
šola v Tinjah

želi svojim dobrotnikom, profesorjem,
nekdanjim gojencem, rojakom ter staršem
blagoslovljene božične praznike in
srečno novo leto.

ÖSTERREICHISCHE DRAUKRAFTWERKE A. G.

PRIPRAVLJA ► GRADI ► POGANJA VELETOVARNE

ELEKTRARNA V KAZAH. Pogled od spodnje, vodne strani.

ELEKTRARNA

EDLING-KAZAZE

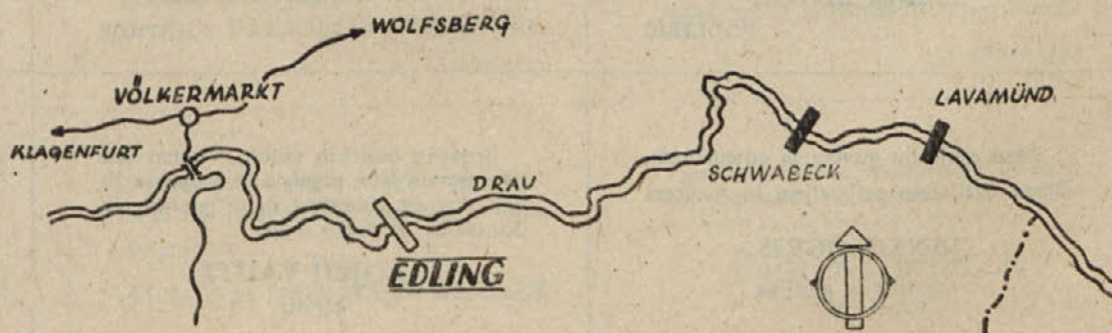
Od leta do leta nenehoma narašča v Avstriji potreba po električni energiji in s tem tudi zahteva po intenzivni izgradnji vodnih sil, katerih poseduje naša domovina veliko in izgrajenij vredne zaloge.

Uporaba vodnih sil Drave predvideva izgradnjo vodnega korita od Beljaka do Labuda v okviru takojmenovane regulacije Drave v okviru „Rahmenplanung Drau“. V okviru teh izgrajenj bi v gornji tretjini vodnega korita jezu elektrarne Žvabek v bližini naselja Kazaze-Edling približno 7 km vzhodno od Velikovca bila zgrajena elektrarna „KAZAZE — EDLING“. Ta elektrarna bi kot najvišje ležeča od obeh že obstoječih elektrarn Žvabek in Labud regulirala dotok vode za novi posebni obrat korita novega jezu.

Tehnični podatki elektrarne,

kakršna je v načrtu:

Zmogljivost po dovršitvi:	$2 \times 30.000 \text{ kW} = 60.000 \text{ kW}$
Norma delovne sile:	$= 330.000.000 \text{ kWh}$
Količina vodne izrabe:	$= 375 \text{ m}^3/\text{s}$
Povprečna višina potrebnega vodnega padca:	$= 18,70 \text{ m}$

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1957

Vesel Božič in srečno novo leto vsem bralcem bodi dano, štetol! TOMAŽ ULBING župnik SKOCIDOL	Družina Dr. JOŠKO TISCHLER CELOVEC	Vsem faranom in vsem znancem po svetu BARBIČ MIHAEL župnik PECNICA	NIKO MARKTL župnik v ROŽEKU
Vsem kmetom in odjemalcem želi prijetne božične praznike in uspešno leto 1957 mesarija FRANC ERLACH DOBJE ob Baškem jezeru	KUCHLING ANTON, župnik BISTRICA na Zilji	Vsem bralcem „Našega tednika“ AICHHOLZER LOJZA pri MIKLAVŽU na DRAVI	Družina LESJAK, pd. Postrnjak pd. Postranjak BREG pri ROŽEKU
MARTIN KUCHLER, župnik GOZDANJE	Vsem cenjenim gostom in znancem gostilna PRANGER SMETIČE – BRNCA	Vsem izseljencem in znancem družina TOLMAJER RADISE	Vsem odjemalcem in znancem mizarstvo KOVAČIČ PODJERBERG – ŠT. ILJ ob Dravi
Vsem Dravljanom, Št. lenarškim izseljencem v Kanadi, cerkvenim pevcem po naši Koroški AVGUSTIN CEBUL, ŠT. LENART PRI 7 STUDENCIH	Družina TRIESNIG LOČE ob Baškem jezeru	Dr. JANKO HORNBOCK dekan v PODGORJAH	Vsem znancem in prijateljem družina WOSCHITZ CELOVEC
Vsem izseljencem, prijateljem in znancem družina OICL in GALLOB ZGORNJI BREG	Vsem izseljencem, prijateljem in znancem TRATNIKOVA DRUŽINA LEDINCE	Dravljanom, Bilčovščanom, vsem znancem in prijateljem doma in po širnem svetu Dr. PAVLE ZABLATNIK CELOVEC	JOŽEF ŠTICH župnik BILCOVS
Vsem znancem in prijateljem družina GOSAR KAPLA ob Dravi			Vsem prijateljem – koroškim in po širnem svetu JOZE HOČEVAR CELOVEC
ANTON PELNAR, župnik ŠT. STEFAN na Zilji			Vsem cenjenim odjemalcem in znancem HRIBERNIK PETER mizar SLOVENJI PLAJBERK
Vsem odjemalcem in znancem trafika AVGUŠTIN SAFRAN BILCOVS			Vsem odjemalcem, gostom in znancem trgovina in gostilna KOFLER DOLNJA VES, SMARJETA v Rožu
Vsem znancem in sorodnikom družina ZABLATNIK BILNJOVS			LOVRO SADJAK in družina KLANČNIKOVA RINKOLE
Živinozdravnik Dr. SIMON JANAH KOTMARA VES			Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želi iskrenega božičnega veselja in obilo blagoslova družina MIHOR ŠMARJETA v Rožu
Vsem znancem in prijateljem družina NACHTIGALL CELOVEC			Vsem znancem in prijateljem PETER OLIP SELE
Vsem sorodnikom, znancem in prajteljem širom domovine družina RUPIJEVA VELINJA VES			REZIKA HOBEL CELOVEC ROJAKOVA DRUŽINA ŠT. VID V PODJUNI
Vsem cenjenim odjemalcem JOŠKO ČIMZAR, trgovina z mešanim blagom KOTMARA VES			Vsem znancem in prijateljem družina KALIŠNIKOVA SELE
Vsem znancem in prijateljem družina REHSMANN VETRINJ			Vsem znancem in prijateljem družina UŽNIKOVA SELE
KOBAN TOMAŽ ŠT. GANDOLF pri Kotmari vesi			Vsem znancem in prijateljem gostilna BOŽIČ SELE
Vsem cenjenim gostom, odjemalcem in znancem trgovina MALE JOŽE in GRETE ŠT. LENART – LJUBELJ	Vsem sorodnikom in prijateljem družina STARC CELOVEC	Vsem sedanjim in bivšim faranom, sobratom in bolnikom, znancem in prijateljem milostipolne praznike JOŽEF DOBERNIK v GLINJAH	PAVLA DOUJAK CELOVEC družina DOUJAK BAJDIŠE
Vsem sorodnikom in prijateljem družina BLAŽEJ PODLIBIC	Vsem cenjenim gostom in znancem družina PRISTOVNIK APAČE	FRANC BRUMNIK, v KOTMARI VESI želi vsem dobrim šmarječanom, Zelinčanom in Hudikrajčanom vesel Božič in srečno novo leto.	Vsem članicam ZVEZA ABSOLVENTK GOSPODINJ-SKIH ŠOL
Vsem cenjenim gostom in odjemalcem, kakor tudi vsem prijateljem in znancem JANKO OGRIS trgovina in gostilna BILCOVS	Bogastvo božičnih radosti, varstvo božje v novem letu, poguma in zaupanja želim preč gg. sobratom in prijateljem na Koroškem in preko meja. ALOJZIJ VAUTI župnik v SELAH	Vsem naročnikom, sotrudnikom in dopisnikom našega lista, kulturnim delavcem ter vsem prijateljem širom Koroške ALBERT SADJAK uredništvo CELOVEC – ŠTEBEN	Z hvaležnim srcem želim vsem dobrotnikom naše cerkve milostipolne božične praznike in od Boga blagoslovljeno novo leto LUDOVIK JANK župnik na RADISAH

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1957

Vsem rojakom volilne skupnosti KGZ ter znanecm JANKO JANEŽIČ svetn. Dež. kmetijske zbornice in družina	Vsem izseljencem, prijateljem in znanecm družina URANK, pd. KAVH ENCELNA VES	Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm družina BISTRICNIK OBIRSKO	Vsem sorodnikom in prijateljem MIHEJ BOHM in družina MESSNER TALE pri PODGORJAH
Vsem naročnikom in bralcem „Našega tednika“ ANTON DOLINŠEK inkasant ŽELEZNA KAPLA	Družina ANTON GRIL PLAZNICA	TOMAŽ DUMPELNIK Svetnik Okrajne kmetijske zbornice v Velikovcu STEBEN V PODJUNI	Vsem svojim klientom in znanecm želimo vesel Božič in srečno novo leto družina ARBEITSSTEIN PLIBERK
FARNA MLADINA v ŠT. JANZU v Rožu vsem fantom in dekletom v župniji	JOŽEF KOGLEK župnik v SKOCIJANU	Vsem odjemalcem in znanecm v Šmihelu in okolici TEREZIJA in FRANC KUŠEJ trgovina ŠMIHEL pri Pliberku	Vsem sorodnikom in znanecm želi vesel Božič NEŽKA HREN iz SVICE
FARNA MLADINA v ŽELEZNI KAPLI vsem fanton in dekletom v župniji	Vsem našim odjemalcem blagoslovljene božične praznike in uspešno novo leto ANNA OUSCHAN trgovina ŽELEZNA KAPLA	Vsem gostom iz Šmihela in Pliberka gostilna LUDMILLA MLINAR ŠMIHEL pri Pliberku	Vsem cenjenim odjemalcem sadnih drevesc in kmetijskih strojev RUDI MAIERHOFER KAJZE – BILCOVS
MARTIN SKORJANC, župnik v SVEČAH	Vsem odjemalcem in znanecm SLAJK ANNA, pd. RIPLNOVA trgovina, modni salon za moške in dame ŽELEZNA KAPLA	Vsem znanecm in prijateljem po širnem svetu JOZEF PICEJ župnik v ŠMIHELU	Vsem čč. sestram v Št. Jakobu v Rožu in sošolkam ZOFKA KASSL ŽELINJE
Dr. VALENTIN INZKO z družino SVEČE v Rožu	STEFAN MESSNER, provizor v ŽELEZNI KAPLI	ALOJZIJ NEMEC, kaplan v ŠMIHELU	Vsem cenjenim odjemalcem trgovina STANKO SRIENC OBIRSKO
FRANC FISCHER časnikar CELOVEC	Vsem dragim znanecm, dolinskim romarjem in dobrotnikom ŽUPNI URAD POKRČE	Vsem prijateljem in znanecm ter sorodnikom doma in v Ameriki želi družina TRAMPUŠ, pd. BOŽIČ DOB pri Pliberku	Vesele in blagoslovljene božične praznike in prosit novo leto 1957 žel tvrdka JOSEF ENZI čevljarški mojster CELOVEC, Lidmanskysgasse 41
Vsem sorodnikom in znanecm družina JANEZ MIKLAVČIČ GORINCIČE 16 pri Št. Jakobu v R.	Vsem naročnikom in bralcem „Našega tednika“ družina MALEJEVA LEPENA	IGNAC ZUPAN župnik v ŽVABEKU	Vsem cenjenim odjemalcem in gostom F. FRANK trgovina, gostilna in mlin ŠT. JAKOB v Rožu
ALOJZ in MATILDA HUTTER GREBINJ	Cenjenim gostom, odjemalcem in znanecm gostilna in trgovina MARIA PAULITSCH BELA pri Železni Kapli	IGERC MATEJ župnik na SUHI	Vsem cenjenim odjemalcem in znanecm trgovina FRANZ RAUTER ŠT. JAKOB v Rožu
Vsem znanecm in prijateljem Dr. FRANC ZEICHEN, župnik ŠT. RUPERT pri Velikovcu	F. NACHTIGALL krojaški mojster ŽELEZNA KAPLA	Vsej duhovščini in vernikom DEKANIJSKI URAD PLIBERK	Družina WEISS krojaštvo ŠT. JANŽ v Rožu
Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto želi družina WILHELM WINKLER trgovina z urami in nakitom VELIKOVEC, Glavni trg 138	Vsem znanecm, sorodnikom in prijateljem družina VALENTIN HARTMAN v KORTAH	Vsem prijateljem in znanecm doma in v tujini SUKIČ JANEZ, provizor v VOGRČAH	Častiti duhovščini in prijateljem LUDWIGER v. EICHFELS zaloga cerkvenih paramentov Celovec, Ebentaler Strasse 36
ALEKSIJ ZECHNER DOBRLA VES	Vesel Božič in srečno novo leto vsem prijateljem in znanecm družina SMRTNIKOVA v KORTAH	Vsem zavarovalcem želi inšpekcija Jadranske zavarovalne družbe „Riunione“ vesel Božič in srečno novo leto FRANC NACHBAR ČIRKOVCE pri PLIBERKU	Vsem cenjenim gostom in odjemalcem MIHA GABRIEL, pd. TISLER trgovina in gostilna ŠT. JANŽ v Rožu
Vsem sorodnikom, znanecm in prijateljem želim iskrenega božičnega veselja in obilo blagoslova anno domini 1957 RUDOLF SAFRAN DOBRLA VES	Vsem znanecm in prijateljem družina STERN, pd. PLESNIKAR v KORTAH	Vsem gostom in bralcem „Našega tednika“ ANNA HUTTER, pd. ŠOŠTAR gostilna v GLOBASNICI	Vsem bralcem „Našega tednika“, vsem prijateljem in znanecm po širnem svetu, vsem Slovencem KAREL MAUSER CLEVELAND, OHIO
Družina dr. VINKO ZWITTER ŠT. JAKOB V ROŽU	Vsem znanecm in prijateljem TOMAŽ HOLMAR, na OBIRSKEM	Vsem sobratom-duhovnikom, rojakom in bivšim faranom VILKO PIPP, provizor GRADENEKG, P. Feistitz Pulst	Vsem znanecm in sorodnikom in prijateljem družina HARTMAN v LIBUČAH
Vsem cenjenim odjemalcem in znanecm Zastopstvo JOHANN KASTRUN BELA pri Železni Kapli	Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm družina KARNIČAR, pd. VARH na OBIRSKEM	Vsem odjemalcem in znanecm drevesnica ing. MARKO POLZER ŠT. VID v Podjuni	ANA PERCHINIG CELOVEC, Feldhofgasse 8
Vsem bivšim tečajnicam, članicam Zveze bivših gojenk gospodinjstkih šol, ter vsem prijateljem MILKA HARTMAN	Želim vsem svojim odjemalcem, znanecm in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto JOHANN LOMSEK Št. LIPS pri Dobrli vesi	Vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem prijetne božične praznike in prosit novo leto 1957 tvrdka V. TARMANN Celovec, Völkermarkerstrasse.	Vesele božične praznike in prosit novo leto 1957 želi „Columbia“ kavarna in trgovina s špecerijami HELMUT PERKO Celovec, Villacher Strasse, tel. 50-09
HRANILNICA in POSOJILNICA ŠT. JAKOB V ROŽU želi svojim vlagateljem in članom vesele božične praznike in uspešno novo leto 1957	HRANILNICA in POSOJILNICA BISTRICA na ZILJI želi svojim vlagateljem in članom vesele božične praznike in uspešno novo leto 1957	Rojaki vsi po širnem svetu naj srečna pota bi hodili in domovini v novem letu ljubezen vso bi posvetili družina VALENTIN POLANŠEK OBIRSKO	Vsem slovenskim akademikom, duhovnikom in Slovencem širom sveta želi vesel Božič in blagoslovljeno novo leto Akademija slovenskih bogoslovcev v CELOVCU
Odbor zveze slovenskih katoliških visokošolcev želi v svojem in v imenu članstva zveze vesele in blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto uredništvu, upravi in bralcem „Našega tednika-Kronike“. Vesel Božič in srečno novo leto želimo tudi vsem rojakom na slovenskem Koroškem. MADRID V ŠPANIJI	Rim, dne 10. 12. 1956 Prevzvišenemu g. škofu, preč. duhovščini Krške škofije, družini Olip - Kališnikovi v Selah, vsem dobrotnikom, prijateljem in znanecm želiva milostipolne božične praznike in blagoslovljeno novo leto iz Večnega Rima CYRIAC KUNNACHERY CIRIL STERN	Najpristrčnejša voščila k božičnim praznikom želi vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem Elektro in radio HANS BERGER SINCA VES – ŽELEZNA KAPLA	Vsem odjemalcem, sorodnikom in znanecm želi vesele in blagoslovljene božične praznike in uspešno novo leto Paul Kropfitsch mizarstvo ILOVJE – LAMBICHL

Jakob Serna

ZAGA in LESNA TRGOVINA
VOGLE — KOHLSDORF
Post Kühnsdorf, tel. 281

Kupi vsako množino okroglega in rezanega lesa po najboljši dnevni ceni

Vesel Božič in srečno novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

mesar in prekajevalec

Rudolf Sablatnik

CELOVEC, Siebenhügelstrasse št. 81
Telefon 49-36

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

VELETRGOVINA Z VINOM

Sima Hubert

BELJAK — VILLACH
Ringmauergasse 11

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

Musikhaus Hergeth

CELOVEC, BURGGASSE 23

Vsem odjemalcem in znancem želi vesele božične praznike in srečno novo leto 1957 optični mojster in dobavitelj vseh bolniških blagaj

Karl Sekerka

KLAGENFURT, 10.-Oktober Strasse
Poleg kino Prechtl

Vsem odjemalcem, poslovnim prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 1957

Josef Kropfisch

UMETNI MLIN

VETRINJE pri Celovcu — VIKTRING
bei Klagenfurt

Telefon 52-81

Stara Mohorjanka pripoveduje

(Zapisal Alojzij Vauti)

Začetkom julija letos je v Selah umrla v 84. letu starosti Neža Kelih. Doma je bila pri Zvrh. Mlečniku na Zgornjem Kotu. Tam na Kotu je bila ustanovljena šola šele pred tremi leti. Prej je bil Zgornji Kot vso lan v oddaljene Bajtiše. V mladih Nežinih letih pa tudi tam ni bilo šole in je bilo v Selah prav malo ljudi, ki bi znali brati in pisati. A Neža je znala brati in je do zadnjega rada prebirala verske liste in Mohorjeve knjige. Kako to?

Moj oče Jakob — tako mi je pripovedovala nekoč Neža — so kot fant nekajkrat šli k duhovniku na Bajtiše, da jim je pokazal črke. Potem so se oče z velikim veseljem oprijeli učenja, da so prav gladko brali in tudi pisali. Bili so umen čebelar in so spisali obširno razpravo o čebeloreji, ki naj bi jo izdala Mohorjeva družba, a spis se je žalibog nekje izgubil.

Oče je naučil brati tudi nas otroke: Jakeja, Mojco in mene. Moj starejši brat Janez je bil določen za naslednika, gospodarja na hiši. Njega so dali oče v šolo v Celovec. Tudi brat Peter je znal brati.

Trdo je bilo naše življenje in še nesreča nas je zadela. Očetov brat Ožbolt je bil potrjen in poklican k vojakom, ker ni imel posestva. A ni hotel k vojakom, skrival se je doma in v okolici. Oblast je sumila, da mi zalagamo skrivača in nas kaznovala; bariči so nam odgnali vso živino.

Oče so skrbeli, da so oni in mi otroci imeli kaj branja. Vpisali so se v Mohorjevo družbo. Prvi udje Mohorjeve družbe iz Sel so bili oče, potem stari Zebrad Urh. Ta je bil namreč močno šepast in zato na dom priklenjen, pa se je tudi naučil brati. Tretji pa je bil Kugler, kmet pd. Zgornji Bošnjak. Ta je pozneje zastopal kmete, ko so jim

namesto servitutnih pravic v graščinskih gozdovih pridobili gozdne parcele v lastnino. Pravijo, da se je Kugler dal podkupiti in je kmete oškodoval. Njegova duša, da ne najde pokoja in se je njegov duh prikazal, da ga je ne vem kdo že videl tavajočega po gozdu.

Oče so vpisali tudi nas štiri otroke: Janeza, Petra, Jakeja in mene v Mohorjevo družbo in sicer vse štiri kot dosmrtno ude. Za vsakega je bilo treba plačati enkrat za vselej po 15 goldinarjev. To ni bil majhen denar in denarja je bilo takrat malo. Pa so pozimi delali grablje, jih na vigred prodajali in z izkupičkom plačali dosmrtnino! Mohorjevo družbo so zelo cenili in se vsako leto veselili jeseni, ko so prišle Mohorjeve knjige v hišo. Tudi moj brat Janez je bil ves navdušen za Mohorjevo družbo. Včasih me je vzel seboj, ko je s konjem kaj peljal v Celovec. Ko sva se peljala mimo Mohorjeve hiše, mi je vsakokrat s ponosom pokazal nanjo in rekel: „Vidiš, to je pa naša hiša!“

Tako mi je pripovedovala Neža. S kako hvaležnostjo se je spominjala svojega očeta, ker jo je naučil brati in jo vpisal v Mohorjevo družbo. Koliko si je posebno v starih letih kot samotarka z branjem koristno krajšala čas!

Zanimanje za knjige in prosveto prehaja v Mlečnikovo hišo od roda do roda. Tudi vnuk Jakobov, sedanji posestnik in pravnik se držita izporočila svojega pradede. Dobra knjiga in časopis bistrita razum, blažita srce, širita obzorje in znanje, krepita značaj.

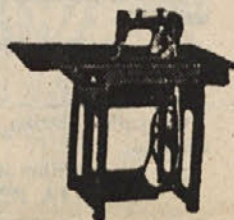
Nad 100 let že širi Mohorjeva versko in narodno kulturo. Odprimo z veseljem vrata njenim knjigam, revijam in listom, ki prihajajo iz njene tiskarne!

KOLESA, ŠIVALNE STROJE IN ELEKTRIČNE
POTREBŠČINE

dobite najugodnejše pri

FRITZ BAAR

Klagenfurt, 10.-Oktober-Strasse 7

Vsem svojim cenjenim poslovnim prijateljem

želi prav vesele praznike in srečno novo leto

ZELLSTOFF- UND PAPIERFABRIK FRANTSCHACH A. G.

FRANTSCHACH, POST ST. GERTRAUD IM LAV., KÄRNTEN

Telefon: Wolfsberg, Kärnten 521, 522 ali 523. — Brzojavni naslov: Natron Wolfsberg Kärnten

KUPUJE NA KOROŠKEM V KRAJIH SEVERNO OD DRAVE

smrekov in borov brusni les

stoječ, dovožen do ceste ali natovorjen v vagon

Na željo vas obišče naš zastopnik zaradi ogleda lesa in sklenitve pogodbe na domu

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem poslovnim prijateljem

Fratelli Romanelli

Lesna industrija

ETTENDORF I. LAVANTTALE

Tel. Lavamünd št. 300

Kupi vsako množino okroglega in rezanega lesa po najboljši dnevni ceni.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem poslovnim prijateljem

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

Haderlap Franc

KROJAŠTVO

CELOVEC, Tarviserstrasse 100
Zidani most (Steinerne Brücke)

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1957 želi vsem naročnikom in prijateljem

Fa. Thomas Wurzer

splošno strugarstvo

CELOVEC — KLAGENFURT, Lindengasse 8

Vsem svojim odjemalcem, znancem in poslovnim prijateljem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

MATTHIAS MORITZ

UMETNI MLIN IN ZAGA

BREG pri GRABSTANJU

RAIN bei Grafenstein, telefon 28-44

Ein
friedvolles

fröhliches
Weihnachtsfest

allen Mitarbeitern und Freunden unseres Werkes

FASERPLATTENFABRIK ADOLF FUNDER JUN. · ST. VEIT/GLAN

INTERCONTINENTALE

ÖSTERREICHISCHE A. G.

ZA TRANSPORTE IN CELOTNI PROMET

podružnica:

PODROŽČICA - ROSENBACH

Telefon 248 - Teleg. 034490

prevzema vse vrste prevozov v tu- in inozemstvu ter jih izvršuje točno in poceni

Vsem svojim cenjenim poslovnim prijateljem

želi prav vesele praznike in srečno novo leto

LESNO PODJETJE

Josef Reiter

ŽAGA - LESNA TRGOVINA - IZVOZ LESA

PLIBERK, telefon 323

Vsem odjemalcem, prijateljem in znan-
cem želi blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto

Josef Weinländer

UMETNI MLIN

Celovec Klagenfurt

PAPIERMÜHLGASSE 66
Telefon 20-69

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem cenjenim poslovnim prijateljem

**Gottfried
in Ignaz Glawar**

žaga in preša za olje,
tesarstvo, tvornica parketov, mlin

LIBUČE - LOIBACH pri PLIBERKU

Nakup bukovih hlodov

Vsem odjemalcem, prijateljem in znan-
cem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo
leto

**ROBERT
ERSCHEN**

preša za olje in mošt

STEBEN V PODJUNI

Najmodernejše letališče na svetu

Po statističnih podatkih je po vsem svetu
več kot 50.000 letališč. Med temi je relativ-
no malo večjih in modernih letališč in še ta
so le v Ameriki, Aziji, Evropi in Afriki.
Takšna letališča, na katerih pristajajo in s
katerih vzletajo največja potniška letala,
kot so Constellation, Conweiler in druga, so
zelo velika, imajo dolge in široke betonske
proge in v enem dnevu sprejmejo po nekaj
sto letal z nekaj tisoč potnikov. Toda vse
večji zračni promet zahteva najmodernejša
letališča z najmodernejšimi pripravi, ki
dopuščajo vzletanje in pristajanje čim več-
jega števila letal, ne da bi se pri tem zve-
čalo število skupnih betonskih prog. To se
doseže s popolno preureditvijo, ki dopušča
hitro pristajanje in vzletavanje. Kot trdijo
strokovnjaki, je takšno najmodernejše leta-
lišče na svetu zgrajeno v Londonu, katero
je bilo pred kratkim predano prometu.
Poslopja so velika, udobna in moderna in
nudijo prehod do 7 milijonov potnikov na
leto. Do zdaj je londonsko letališče vzdržalo

komaj promet za 2 milijona potnikov. V
teh poslopih so hoteli, frizerski saloni, pro-
stori za šport, kopalnice, trgovine, čitalnice
in kinodvorana.

V poslopih je velikanski steklen zimski
vrt odkoder potniki opazujejo pristajanje
in vzletanje letal. Vse, kar je potniku po-
trebno, lahko najde v teh poslopih, ki so že
sama na sebi mesto v mestu. Kontrolni stolp
na letališču je visok okrog 40 metrov in ima
vse naprave, potrebne za varen promet. Tu
se nahajajo najnovejše priprave za kontrolo
letanja, radijske naprave, televizija ter su-
perradarske naprave. Kontrolni organ, ki
spremlja potek prometa in vrši prometno
službo, ima pred seboj jasen pregled v vsa-
kem času, podnevi, ponoči in v največjem
nevremenu. Na steni ima filmsko platno,
na katerem stalno vidi, kako letala vzletava-
jo, pristajajo in ko so v velikih višinah. S
pomočjo radijskih naprav se usmerja ves
promet.

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR - ZLATAR - KIPAR

Prevzemam VSA POPRAVILA CERKVA

Predelava OKROGLIH TABERNAKLJEV

FEISTRITZ AN DER DRAU - KÄRNTEN

TELEFON 248

Blagoslovljene in vesele božične praz-
nike ter srečno novo leto želi vsem cenje-
nim odjemalcem

Trgovina

Janeseh

VÖLKERMARETER STRASSE 9

POCENI IN PRAKTICNA DARILA ZA BOŽIC
PRI

„Papierkönig“ Anton Nowak

KLAGENFURT, Feldmarschall - Conradplatz 2
Telefon 58-12

Cez 30 let - kvalitetno blago, perilo, nogavice,
volno, pletilno blago pri

S P E R D I N

KLAGENFURT, Paradeisergasse 3

KOROŠKI PREMOG

LAVANTTALER KOHLENBERGBAU

GES. M. B. H.

ST. STEFAN i. L.

Kupujte domači premog, ker je poceni in obenem
pomagate domačemu gospodarstvu in delavstvu

SLIKE IN OKVIRJI
HANS TREFFER
KLAGENFURT, Burggasse 8

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi vsem cenjenim odjemalcem in
poslovnim prijateljem

TRGOVSKA HIŠA

HERZELE

BLEIBURG - KUMESCHGASSE

Vsem prijateljem in znancem po širnem svetu ter vsem dobrim Galičanom želim pristrčnega božičnega veselja in obilo božjega blagoslova v novem letu 1957

JAKOB SKOFIČ,
župnik
v GALICIJI

UČITELJICE KUHARSKIH TEČAJEV

želijo vsem bivšim tečajnicam blagoslovljene praznike in srečno novo leto

Vsem prijateljem in znancem vesele praznike in srečno novo leto

družina ZERZER
v SVECAH

Vsem cenjenim odjemalcem in znancem
KARL KOGOJ
trgovina z mešanim blagom
ŽELEZNA KAPLA
Podružnica: SUHA—REBRCA

Vsem znancem in dobrotnikom na Koroškem; posebno oč. gg. župniku in kaplanu iz Šmihela ter kuharici; Mlinarjevim iz Blata, Hudelnovim iz Šmihela, g. župniku Verhnjaku in oč. sestram v Mohorjevi hiši ter št. Rupertu. Vesel božič in srečno novo leto 1957

VINKO FLEK, izselj. duhovnik

Župan občine Blato

MIRKO KUMER

želi svojim občanom, sorodnikom, znancem in prijateljem blagoslovljen Božič in srečno novo leto.

Znancem in prijateljem po Koroškem in Primorskem, v domovini in po svetu želi od srca osrečujočo radost sv. Zvečarjeve noči in varne blage dni v novem letu Gospodovem

Dr. METOD TURNSEK
provizor na REBERCI

Vsem štebjanom, domačim, sorodnikom, in prijateljicam želi prav vesele in prijetne božične praznike in srečno novo leto

NEŽKA REINWALD
SVICA, Kanton Aargau

ALLEN UNSEREN

Inserenten

UND

Freunden

WERBE-ABTEILUNG

VSEM NAŠIM

inserentom

IN

prijateljem

želi vesele božične praznike in srečno, uspešno novo leto

OGLASNI ODDELEK

VOŠČILA

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1957 želijo vsem Podjučanom

Trgovina in gostilna **RUTAR**
ZITARA VES

Trgovina **ANTON RUTAR**
ŠT. VID v Podjuni

Podjunska trgovska družba
FRANZ RUTAR
DOBRLA VES

Slovensko prosvetno društvo ŠT. VID V PODJUNI — Slovensko prosvetno društvo „EDINOST“ ŠTEBEN V PODJUNI — Katoliško prosvetno društvo v GLOBASNICI — Katoliško prosvetno društvo „Planina“ v SELAH — Katoliško prosvetno društvo v ŠMIHELU — Slovensko kulturno društvo v VOGRČAH — Slovensko kulturno društvo v CELOVCU — Zveza bivših gojenk gospodinjstkih šol v ŠT. RUPERTU — Zveza pevskih društev

želi vsem članom, sotrudnikom, igralcem in pevcem prav vesele in blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto 1957.

Blagoslovljene in vesele božične praznike
ter srečno novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem in trgovskim prijateljem

TRGOVINA **FERDINAND STEFITZ**
PLIBERK—BLEIBURG — TELEFON 327

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 1957 ŽELI
VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

Max Gramiller
čreve in mesarske potrebnosti

CELOVEC — KLAGENFURT
Adlergasse št. 14, telefon 45-59

Prijetne in vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem ter trgovskim prijateljem s prošnjo, da bi naši veletrgovini
s tekstilijami ostali zvesti tudi v letu 1957

Textilhof

CELOVEC — KLAGENFURT, ALTER PLATZ 12

Gradbeno in stavbeno kleparstvo,
galanterijsko kleparstvo, kritje
cerkva in stolpov

HELMUT GROSSNEGGER
KLEPARSKI MOJSTER

CELOVEC — KLAGENFURT
Villacher Ring 31, Tel. 24-90

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem in
poslovnim prijateljem

H. KREUTZ

Celovec — Klagenfurt
St. - Ruprecht Str. 10

Vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem, znancem in poslovnim
prijateljem želi blagoslovljene praznike in srečno novo leto

**Landwirtschaftliche
Genossenschaft Völkermarkt**

KMETIJSKA ZADRUGA R. Z. Z O. J. VELIKOVEC

Skladišče — mlekarna — žganjarna
ZE OD LETA 1899 V SLUŽBI KMETIJSTVA

Allen unseren Abnehmern und Bekannten wünscht gesegnete Weihnachtsfeiertage und ein glücklichen Neujahr

**Landwirtschaftliche
Genossenschaft**

VILLACH, Filialen in Mallestig und Wernberg

Vsem svojim odjemalcem, znancem in poslovnim prijateljem želi blagoslovljene praznike in srečno novo leto

Kmetijska zadruga

v BELJAKU — Podružnice v Malošah in v Vernberku

BARTEL

VELETRGOVINA S PREMOM
IN GRADBENIMI
POTREBSČINAMI

CELOVEC — KLAGENFURT
Bahnhofstrasse 34, tel. 58-61 in 56-67

SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
ŽELI PRAV VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN USPEŠNO
NOVO LETO

GROSSBÄCKEREI

Sebald Walter

KLAGENFURT, 10.-Oktober-Strasse 16, Telefon 22-68

Vsem odjemalcem, prijateljem in znan-
cem želi blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto

WEINKELLEREI

Krebs

CELOVEC - KLAGENFURT

Villacher Strasse 1. Telefon 32-74

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

HOCH- UND TIEFBAU

Dipl.-Ing. RUDOLF MOSER

KLAGENFURT, EHREHAUSER STRASSE 7 — TELEFON 56-28

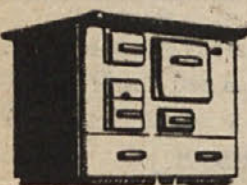
PODJETJE ZA STAVBENA IN INŽENIRSKA DELA

Hans Traninger

HOLZ- UND KOHLENGROSSHANDEL

Ausfuhr — Einfuhr

KLAGENFURT, Völkermarkter Strasse 38, Fernruf 55-95, Bahnübersetzung

Štedilnike, peči,
orodje, žeblice in
žico

GRADBENI
MATERIAL

Stefan Andreacs

KARFREITSTRASSE 9, telefon 47-06

Doživetje v Božiču

Večkrat pride človek med tuje in domače ljudi, vsakokrat dobi vtise, ki so ali dobri ali pa ostudni. Čeravno ni dober ali slab vtis zadovoljiv dokaz značaja, vendar nam razodeva mnogo o notranjosti in duševnem razvoju dotičnih osebnosti. Morda bo kdo zdaj ugovarjal: kaj pa ima dober ali slab vtis z božičnim drevesom opraviti? —

Neko doživetje okoli božičnega drevesa mi je letos očitno pokazalo, česar je današnji človek vsega zmožen. Je to prav majhna reč, pa vseeno mi je to več ali manj seglo v srce in dušo in jo hočem ob zaključku božičnega časa povedati.

Navada je pri ljudeh, da se postavi v vsaki hiši o Božiču — božično drevo. To je pač znamenje Božiča, če stoji na mizi drevesce, ki nam tako simbolično predstavlja doživetje tega velikega praznika, če gorijo na vejah sveče vseh barv, če se blešči v luči vse božično okrasje. Ne morem si predstavljati božiča brez tega znamenja.

Zgodilo se je, da sem stopil nekje tako mimogrede v hišo. Koj na prvi pogled sem opazil, da tukaj nekaj manjka. Doma je stalo v kotu lepo božično drevo, in tukaj? — Gledal sem okrog sebe, pa ni bilo ničesar videti.

Predstavljal sem si, da mi bodo otroci začeli razkazovati vso krasoto tega drevesa, ko bom vstopil...

„Kje pa imate božično drevo?“ sem vprašal čez nekaj časa.

„Ah, takšne neumnosti! To so vendar stare komedije!“

Poskušal sem jih prepričati, da je to vendar lepa tradicija, ne pa komedije, da je to znamenje božičnega veselja in ne neumnosti, pa bilo je, kakor bi govoril za zid.

„Zakaj pa ste opustili to navado?“ sem spet vprašal.

„Zakaj? — Zato, ker vse stane denar, vsaka krogla, vsaka zvezda, vsaka sveča. Za takšne igrače danes ni denarja! Saj brez tega tudi mine Božič!“

In res, Božič je minil brez tega. Hvala Bogu, da mi ni dana možnost gledati v notranjost ljudi. Vendar mislim, da v takih slučajih manjka nekaj, kar človek za življenje nujno potrebuje; ni več tiste ljubezni in udanosti do vere, ni več ljubezni do naroda, ne več medsebojne ljubezni.

Morda so otroci povpraševali, zakaj se ne postavijo jaslice in božično drevo kakor drugod, na deželi ali v mestu, — toda, ko jim je bila ta prošnja odbita, tega tudi kot odrasli ne bodo več storili. Kako vendar, če nimajo veselja do tega? — Saj hočeta oče in mati sama tako.

B. C.

Ustanov. leta 1796

Kot božično darilo usnjene hlače in 1 par rokavic iz strokovne trgovine

J. KUMMETTER & SOHN

KLAGENFURT, ALTER PLATZ

TRGOVINA S ČEVLJI

J. Blattnig

CELOVEC — KLAGENFURT
BAHNHOFSTRASSE 13

želi svojim slovenskim kupcem vesele božične praznike in srečno novo leto.

SOLID

LEISTUNGSFAHIG

ALTBEWAHRT

MÖBEL

AATBEKANNT

KLAGENFURT

St. Veiter Straße 15

Telefon 22-58

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1957 želi trdka

Hans Weann

trgovina z usnjem

Celovec - Klagenfurt, Priesterhausgasse 4

Die größte Eisenhandlung Kärntens

Frilli

Klagenfurt, Bahnhofstraße 6

Herde - Öfen - Moderne Haushaltsgeräte

Ford

Vesele božične praznike

in

srečno novo leto

želi vsem našim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

AUTOHAUS KAPOSI & CO.

KLAGENFURT, HERRENGASSE 10

MÖBEL-ZENTRALE

Güthenberghaus

Klagenfurt, Heiligegeistplatz 1,
Telefon 59-46

Pohištvo za šole, vrt in hotele. — Pisarniške in vse šolske potrebnosti

Köstlich ist die Bäckerei
Darum bleiben wir dabei!

...wir backen mit

mit den Bilderrezepten

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem poslovnim prijateljem, odjemalcem in
znancem

JOHANN RAUNIKAR

ZGANJARNA NAJBOLJŠIH ZGANIH
PIJAC — TVORNICA LIKERJEV
FELDKIRCHEN in KÄRNTEN
PODRUŽNICA
CELOVEC — KLAGENFURT, Herrengasse 6
Priporoča se tudi v letu 1957

Ziegel- und Klinkerwerk

Dipl.-Ing. Unger-Ullmann

VELIKOVEC — VÖLKERMARKT

ŽELI SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN USPEŠNO NOVO LETO.

Darovati čevlje
je srečna zadeva

Zato obiščite trgovino s čevlji

WESTRITSCHNIG

KLAGENFURT, Völkermarkter Strasse 13

Trgovina z mešanim blagom in bencinska
črpalkaIZDELAVA KAROSERIJE
in VOZIL

Hubert Matt K. G.

KLAGENFURT, HERBERTSTRASSE 4

Takojsnja popravila — Predelave in nove izdelave — Najmodernejša lakiranje z brizgalnico — Tapetništvo

DRVA — PREMOG — PODKURLJIVO
VELETRGOVINA S PREMOGOMKLAGENFURT
BENEDIKTINER PLATZ 8, Tel. 28-75

Gumijasti in umetno gumijasti predmeti, dežni plašči (Gummiregenbekleidung), prašni plašči (Staubmäntel aller Art) in vse za šport, kopalne obleke, ročne torbice in aktovke ter igrače. Gumijasti obodi za avtomobile, motorje in kolesa. Popravila točno in solidno.

Gummi
BERGERCELOVEC —
KLAGENFURT
Kardinalplatz 11 in
Benediktinerplatz 10
Lastna delavnica

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZAVAROVALCEM ŽELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO NOVO LETO

„Kälalabrand“

Koroška deželna zavarovalnica za škodo po ognju
CELOVEC-KLAGENFURT, Alter Platz 30

Vesele božične praznike ter blagoslovljeno in srečno novo leto želi vse cenjenim odjemalcem in znancem

GAŠPAR OGRIS -
MARTIČtrgovina
BILČOVŠ

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in znancem

Jakob Orasch

Manufaktur, Bekleidung
Kurz- und Wirkwaren

ŽELEZNA KAPLA

Telefon 243

KRISCHKE & CO.

CELOVEC - KLAGENFURT
8.-Mai-Strasse 3 in Neuer PlatzVam želi prav vesele božične praznike
in mnogo sreče v novem letu.

Vesele božične praznike želi gradbeno in pohištveno mizarstvo

Friedrich Präschern

CELOVEC — KLAGENFURT,
JOHANN-HILLER-STRASSE 6MUZIKALNE PREDMETE
kvalitetni izdelki in poceni pri
A. HAUPL, MUSIK — INSTRUMENTE
KLAGENFURT, Völkermarkter Ring 2
(Hotel Steirerhof)Oblačila za deževne dni,
plašče iz balonske svile,
pristine Hubertus-plašče in
zimske plašče dobite samo
v strokovni trgovini

V. TARMANN

Klagenfurt, Völkermarkter
Strasse 16.Vesele praznike in srečno
novo leto želi

SATTLER

KLAGENFURT
am HeuplatzSINGER-jevi ŠIVALNI STROJI
za gospodinjstvo in obrt v vseh
preizkušenih modernih tipih
dobavljivi. Na željo pošljemo tudi
prospekt. Singer-šivalni stroji, Klag-
enfurt, Bahnhofstrasse 4a in Vil-
lach, Bahnhofstrasse 14.PREPROGE IN ZAVESE
pri

PRAUSE

Klagenfurt, Bahnhofstr. 8

KUPIM

borov — in macesnov les z deblo-
vino po najvišjih dnevnih cenah.
JOHANN ZAGAR, Klagenfurt,
Rampenstrasse 15.

VAŽNO SPOROČILO

Dentistka HELENA GALLE
sporočam, da ne ordiniram od 22.
decembra do 2. januarja 1957. Ob-
enem želim vsem svojim pacientom
vesele božične praznike in srečno
novo leto.

NAPRODAJ

Zelo dobro ohranjen Jeep — origi-
nalni nov motor-service, popolno-
ma prenovljen, pogon na štiri ko-
lesa — Opel Blitz v zelo dobrem
stanju poceni naprodaj.Autoverwertung RUMWOLF
Klagenfurt, Flatschacherstrasse 18Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi vsem
poslovnim prijateljem in
znancem

prodajalna centrala

ENZI

Celovec, 8.-Mai-Strasse 40

NAPRODAJ

KLAVIRJE, HARMONIJE, NOVE
IN RABLJENE dobite najboljše
vsak čas, kakor tudi pohištvo, obla-
zinjeno pohištvo, žimnice, prešite
JOKA-izdelke vseh vrst
FRANZ KREUZER'S Wtw.
Celovec-Klagenfurt, Kardinalpl. 1.

Družba sv. Mohorja

V CELOVCU

ŽELI VSEM SVOJIM POVERJENIKOM, UDOM
IN PRIJATELJEM MILOSTI POLNE BOŽIČ-
NE PRAZNIKE IN MNOGO BOŽJEGA BLA-
GOSLOVA V NOvem LETU 1957Založba, tiskarna
in trgovina z devocionalijami